ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.5.2022
COM(2022) 303 final

Έγγραφο πολιτικής

για την ανάπτυξη πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896

1. ***ΕΙΣΑΓΩΓΗ***

Η στρατηγική Σένγκεν της 2ας Ιουνίου 2021 προσδιόρισε δύο σημαντικές προϋποθέσεις για έναν πλήρως λειτουργικό και ανθεκτικό χώρο Σένγκεν. Επρόκειτο για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και την επιτυχή εφαρμογή της νέας εντολής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο οποίος αναφέρεται κοινώς ως Frontex. Ειδικότερα, επισήμανε την ανάγκη για *«παροχή τόσο του στρατηγικού πλαισίου όσο και των επιχειρησιακών συνιστωσών που απαιτούνται για την καλύτερη σύνδεση των πολιτικών μας και, ως εκ τούτου, την εξάλειψη των κενών μεταξύ της προστασίας των συνόρων, της ασφάλειας, της επιστροφής και της μετανάστευσης, με την παράλληλη διασφάλιση πάντοτε της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων»*.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της πρέπει να συνεργαστούν, ιδίως στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, για την επίτευξη μιας πλήρως αποτελεσματικής **ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων** (EIBM), στην οποία θα συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί παράγοντες τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα πρέπει επίσης να ενσωματωθεί πλήρως στον κύκλο Σένγκεν.

Όπως ανακοινώθηκε στη στρατηγική Σένγκεν, η εφαρμογή της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων θα καθοδηγηθεί από τον **κύκλο πολυετούς στρατηγικής πολιτικής** (κύκλος πολιτικής EIBM), ο οποίος θα καταρτιστεί σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896[1] (στο εξής: κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή). Ο κύκλος πολυετούς στρατηγικής πολιτικής θα κατευθύνει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα πρέπει να λειτουργεί αποτελεσματικά ως δομή κατά την επόμενη πενταετία και να υλοποιήσει την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων. Σε **επιχειρησιακό επίπεδο**, ο κύκλος αυτός θα πρέπει να παρέχει ένα κοινό πλαίσιο, το οποίο θα κατευθύνει τις καθημερινές εργασίες περισσότερων από 120 000 υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής από τις εθνικές αρχές και τον Frontex.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, με το παρόν **έγγραφο πολιτικής**, η Επιτροπή αρχίζει διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ανάπτυξη της πολυετούς στρατηγικής πολιτικής. Η διαβούλευση θα επικεντρωθεί ιδίως στο κεφάλαιο 5 του παρόντος εγγράφου πολιτικής, το οποίο καθορίζει τις ***προτεραιότητες πολιτικής*** και τις ***στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές*** για περίοδο **πέντε ετών** σε σχέση με τις 15 συνιστώσες της EIBM, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624.

Επιπλέον, θα ζητήσει τις απόψεις των θεσμικών οργάνων σχετικά με τον τρόπο καθορισμού μιας **ολοκληρωμένης, ενοποιημένης και συνεχούς διαδικασίας** για την παροχή στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών σε όλους τους σχετικούς φορείς της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και σε άλλους ευρωπαϊκούς και εθνικούς φορείς, ώστε να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή της EIBM. Με τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται ότι οι επερχόμενες προκλήσεις λαμβάνονται δεόντως υπόψη και ότι οι προτεραιότητες μπορούν να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες ανάγκες. Επίσης, αυτός ο μηχανισμός διακυβέρνησης θα πρέπει να αποτελέσει μέρος του κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής.

Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας διαβούλευσης θα πρέπει να οδηγήσει σε **ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**, η οποία, έως το τέλος του 2022, θα καθιερώσει πολιτικές κατευθύνσεις για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, οι οποίες θα καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ο κύκλος θα υλοποιηθεί περαιτέρω τόσο μέσω της τεχνικής και επιχειρησιακής στρατηγικής που θα εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο του Frontex όσο και μέσω των εθνικών στρατηγικών των κρατών μελών.

2. *ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ*

Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [άρθρο 77 παράγραφος 1 στοιχείο γ)], η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει πολιτική με στόχο «*να δημιουργηθεί προοδευτικά ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων*». Οι συνιστώσες, οι αρχές και τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων καθορίστηκαν για πρώτη φορά το 2016 στον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και αναπτύχθηκαν περαιτέρω στην τροποποίησή του το 2019[2], στην οποία ορίζεται επίσης ο κύκλος πολιτικής EIBM ως το στρατηγικό πλαίσιο διακυβέρνησης για την αποτελεσματική εφαρμογή της EIBM. Ο κύκλος πολιτικής EIBM έχει ως **στρατηγικό στόχο** να καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα πρέπει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων και της επιστροφής με συνεκτικό, ολοκληρωμένο και συστηματικό τρόπο.

Η δομή του κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής

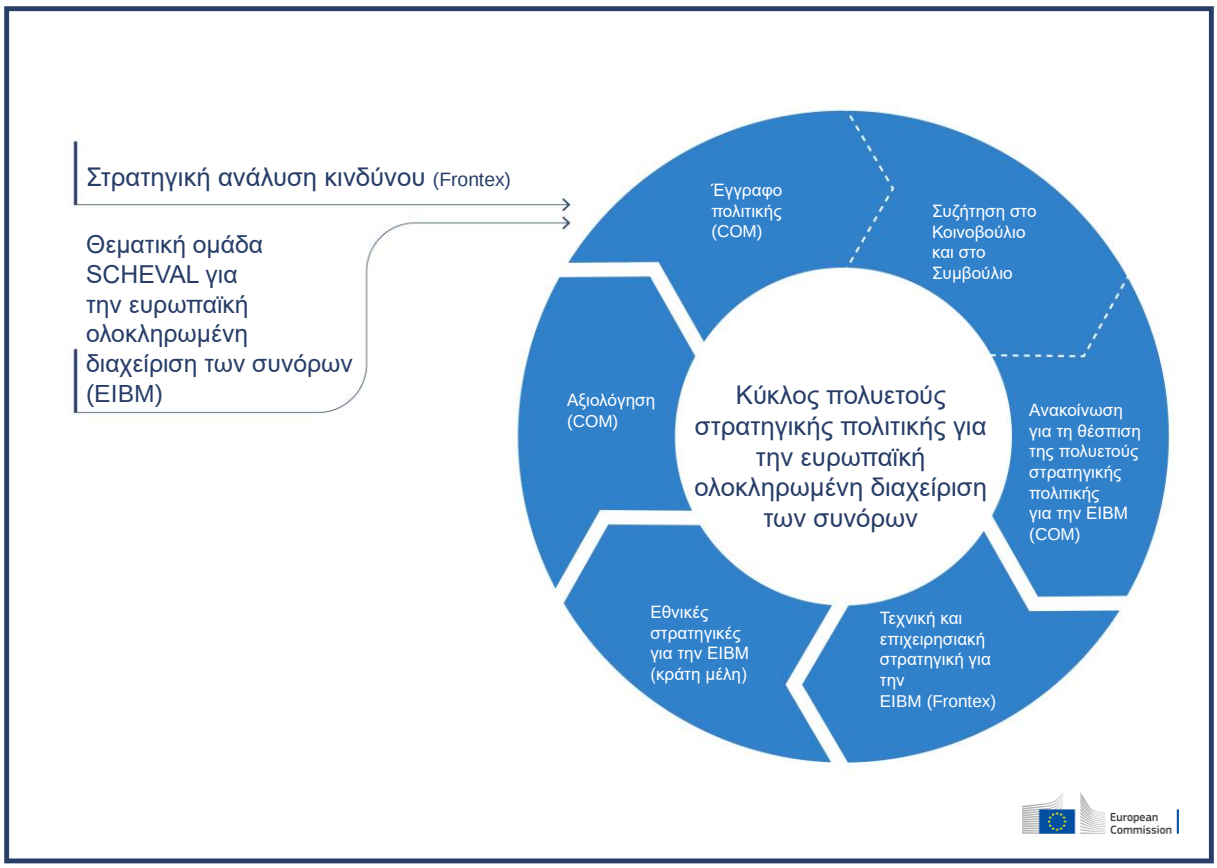
Η δομή του πενταετούς κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την EIBM αποτελείται από τέσσερα κύρια στάδια:

1. πολιτική καθοδήγηση από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ·
2. τεχνική και επιχειρησιακή στρατηγική για την EIBM από το διοικητικό συμβούλιο του Frontex·

[2] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

3. εθνικές στρατηγικές για την ΕΙΒΜ από τα κράτη μέλη·
4. αξιολόγηση από την Επιτροπή με σκοπό την επανεκκίνηση του κύκλου.

Διάγραμμα 1: Ο κύκλος πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την EIBM

α) *Πολιτική καθοδήγηση*

Η Επιτροπή έχει εκπονήσει το παρόν έγγραφο πολιτικής με βάση την **ανάλυση στρατηγικού κινδύνου για την EIBM** την οποία υπέβαλε ο Frontex στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2020, και στην οποία προσδιορίζονται οι προκλήσεις της EIBM για τα επόμενα 10 έτη. Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τις συστάσεις που απορρέουν από τη θεματική αξιολόγηση Σένγκεν, η οποία διενεργήθηκε κατά την περίοδο 2019-2020, σχετικά με τις εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων.

Η **ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων αποτελεί ευθύνη των θεσμικών οργάνων της Ένωσης**. Κατά συνέπεια, είναι σημαντικό να υπάρχει αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πολιτικού πλαισίου που θα καθοδηγεί την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων. Το πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εγκριθεί υπό μορφή ανακοίνωσης που θα καθορίζει την πολυετή στρατηγική πολιτική για την EIBM.

β) *Η τεχνική και επιχειρησιακή στρατηγική του Frontex για την EIBM*

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 5 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, ο Frontex είναι επιφορτισμένος με τη χάραξη μιας **τεχνικής και επιχειρησιακής στρατηγικής για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των**

συνόρων, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του και βάσει πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή του Frontex. Η στρατηγική αυτή πρέπει να καταρτίζεται σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή. Η στρατηγική πρέπει να συνάδει με το άρθρο 3 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και ο Οργανισμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, την ιδιαίτερη κατάσταση των κρατών μελών και ιδίως τη γεωγραφική θέση τους. Θα πρέπει να βασίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια πολυετή στρατηγική πολιτική για την EIBM, αλλά και να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τον χώρο Σένγκεν.

Απαιτήσεις για την τεχνική και επιχειρησιακή στρατηγική για την EIBM
• Το διοικητικό συμβούλιο του Frontex και η ειδική ομάδα εργασίας του για την EIBM να καθοδηγούν και να επιβλέπουν την ανάπτυξη της στρατηγικής και της διαδικασίας εφαρμογής· • Διαρθρώνεται γύρω από τις 15 συνιστώσες του άρθρου 3 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή· • Συνάδει με την πολιτική καθοδήγηση που παρέχουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ· • Ενοποιημένη στρατηγική για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, η οποία θα απευθύνεται τόσο στον Frontex όσο και στις εθνικές αρχές διαχείρισης των συνόρων των κρατών μελών· • Καλύπτει δράσεις όχι μόνο σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων δράσεων που αποσκοπούν στην εναρμόνιση των πρακτικών, την τυποποίηση των τεχνικών μέσων και την επιχειρησιακή διαλειτουργικότητα· • Πενταετής κάλυψη, η οποία ιδανικά λαμβάνει υπόψη τον κύκλο προγραμματισμού του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου· • Συνοδεύεται από σχέδιο δράσης που καθορίζει τα βασικά μέτρα, το χρονοδιάγραμμα, τα ορόσημα, τους απαιτούμενους πόρους και τις ρυθμίσεις παρακολούθησης.

γ) *Εθνικές στρατηγικές για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων*

Τα κράτη μέλη διατηρούν την **πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων τους** προς το συμφέρον τους και προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματική εφαρμογή της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων απαιτεί οι στρατηγικές που θεσπίζονται σε επίπεδο ΕΕ να μεταφράζονται και σε εθνικό επίπεδο. Για τον λόγο αυτόν, το άρθρο 8 παράγραφος 6 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή απαιτεί από τα κράτη μέλη να χαράσσουν τις **εθνικές τους στρατηγικές για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**.

Απαιτήσεις για τις εθνικές στρατηγικές ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων
• Μία στρατηγική ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων για κάθε κράτος μέλος· • Θεσπίζει εθνική κεντρική δομή διακυβέρνησης για την EIBM, η οποία θα συντονίζει όλες τις σχετικές αρχές που συμμετέχουν στη διαχείριση των συνόρων και την επιστροφή, και θα λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις άλλων πολιτικών της ΕΕ που εφαρμόζονται στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών από τις αρμόδιες εθνικές αρχές στο πλαίσιο της αντίστοιχης εντολής τους, όπως οι τελωνειακές αρχές και οι αρχές υγειονομικού ελέγχου· • Χαράσσεται σύμφωνα με την πολιτική στρατηγική που αποφασίζεται από τα θεσμικά

όργανα της ΕΕ, την τεχνική και επιχειρησιακή στρατηγική του Οργανισμού και τις απαιτήσεις Σένγκεν·

- Βασίζεται στις 15 συνιστώσες του άρθρου 3 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή· Ωστόσο, καλύπτει επίσης τομείς εθνικής αρμοδιότητας, εάν κρίνεται σκόπιμο·
- Καθορίζει εθνικές ρυθμίσεις για τη διαχείριση των συνόρων και τη συμμετοχή στους σχετικούς μηχανισμούς της ΕΕ που συντονίζονται από τον Frontex και άλλους σχετικούς φορείς της ΕΕ·
- Καθορίζει με σαφήνεια την τρέχουσα και προγραμματισμένη κατανομή ανθρώπινων και οικονομικών πόρων, καθώς και τα κύρια στάδια για την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών·
- Θεσπίζει μηχανισμό επανεξέτασης και παρακολούθησης·
- Πολυετής κάλυψη, η οποία ιδανικά συμμορφώνεται με τον κύκλο προγραμματισμού του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·
- Συνοδεύεται από σχέδιο δράσης που περιγράφει τα βασικά μέτρα, το χρονοδιάγραμμα, τα ορόσημα, τους απαιτούμενους πόρους και τις ρυθμίσεις παρακολούθησης.

δ) *Αξιολόγηση του κύκλου ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων*

Τέσσερα έτη μετά την έκδοση της ανακοίνωσης για τον καθορισμό της πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, η Επιτροπή θα προβεί σε ενδελεχή αξιολόγηση της εφαρμογής της πολιτικής από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, με σκοπό την προετοιμασία του επόμενου κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής.

Η αρχιτεκτονική της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

Ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή δημιουργεί μια ολοκληρωμένη αρχιτεκτονική για την **Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή**, στην οποία συμμετέχουν ο Frontex και περίπου 50 έως 60 αρχές κρατών μελών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των συνόρων (συμπεριλαμβανομένης της ακτοφυλακής κατά την εκτέλεση καθηκόντων επιτήρησης των συνόρων) και την επιστροφή. Ο κανονισμός αναθέτει επίσης στην Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή το καθήκον διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής της EIBM σύμφωνα με την αρχή της **επιμερισμένης ευθύνης**. Η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα οδηγήσει σε ουσιαστική αλλαγή που είναι αναγκαία σε έμπρακτο επίπεδο. Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν συλλογικά αυτήν τη νέα αρχιτεκτονική και να ενισχύσουν τις δομές διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ενισχύοντας παράλληλα τις νέες επιχειρησιακές ικανότητές της μέσω καλύτερου και ταχύτερου συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ.

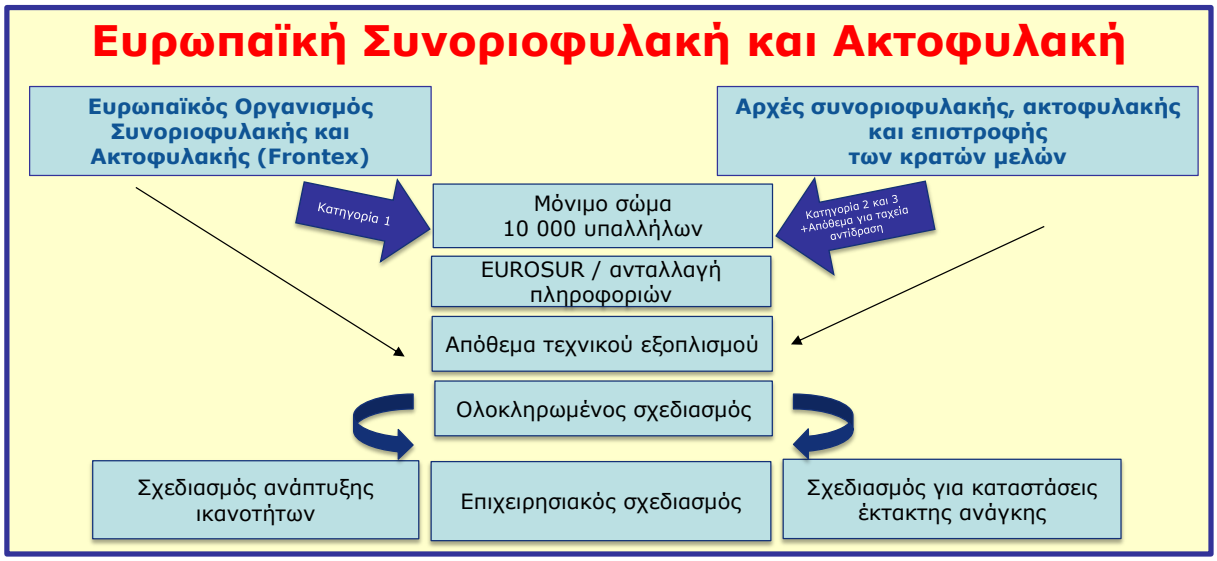
Η δομή διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες του Frontex και των εθνικών αρχών συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής συνάδουν πλήρως με τους πολιτικούς στόχους της ΕΕ όσον αφορά τη

διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης, και ότι ακολουθούν τη γραμμή πολιτικής που σχετίζεται με την εσωτερική ασφάλεια.

Τα κράτη μέλη διατηρούν την πρωταρχική ευθύνη και αρμοδιότητα για τη διαχείριση των συνόρων τους. Χάρη στη νέα εντολή του, ο Frontex διαδραματίζει πλέον κεντρικό ρόλο στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ενισχύοντας, αξιολογώντας και συντονίζοντας τις δράσεις των κρατών μελών και δημιουργώντας ικανότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Από την ίδρυσή της, η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή παρέχει ένα πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών και την επιχειρησιακή συνεργασία, όχι μόνο μεταξύ του Frontex και των κρατών μελών, αλλά και μεταξύ των διαφόρων αρχών των κρατών μελών που ενεργούν ως εθνικές συνιστώσες. Από το 2019 τα εργαλεία αυτά έχουν πλέον συμπληρωθεί με τη δυνατότητα αποτελεσματικότερης στήριξης των κρατών μελών μέσω της επιχειρησιακής δύναμης του ίδιου του Οργανισμού, δηλαδή του μόνιμου σώματος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Το μόνιμο σώμα επιχειρεί υπό τη διοίκηση και τον έλεγχο του κράτους μέλους υποδοχής. Από τεχνολογική άποψη, ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή επέφερε περαιτέρω ενισχύσεις για την ορθή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, δηλαδή την πλήρη ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Επιτήρησης των Συνόρων (EUROSUR), προκειμένου να διασφαλιστεί η επίγνωση της κατάστασης και η αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός, ώστε να καλύπτονται η επιχειρησιακή ανάπτυξη, η ανάπτυξη σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και η ανάπτυξη ικανοτήτων, και τα τρία εκ των οποίων συντονίζονται σε κεντρικό επίπεδο και υποστηρίζονται από τον Frontex. Ο Οργανισμός επίσης δρομολογεί, συντονίζει και υποστηρίζει πολλές άλλες διαδικασίες (π.χ. τυποποίηση του τεχνικού εξοπλισμού και ανταλλαγή πληροφοριών), με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και τη διευκόλυνση του καθημερινού έργου των συνοριοφυλάκων στην ΕΕ.

Διάγραμμα 2: Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή

Η Επιτροπή έχει επίσης επιχειρησιακό ρόλο όσον αφορά ορισμένες πτυχές της εφαρμογής της EIBM, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση της ΕΕ, τον μηχανισμό αξιολόγησης Σένγκεν και τον συντονισμό της διυπηρεσιακής συνεργασίας στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης. Ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή τονίζει επίσης τη σημασία και άλλων **ευρωπαϊκών ενδιαφερόμενων φορέων**, ιδίως των αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ [eu-LISA, Ευρωπόλ, Οργανισμός της ΕΕ για το Άσυλο (EUAA) και Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)]. Η στενή συνεργασία των εν λόγω ενδιαφερόμενων μερών με τον Frontex και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών είναι ουσιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της επιτυχούς εφαρμογής της EIBM. Σε **εθνικό επίπεδο**, υπάρχουν πολλές αρχές (τελωνεία, αρχές επιβολής του νόμου, αρχές δημόσιας υγείας) που συνεργάζονται με τις εθνικές συνιστώσες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της EIBM στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιότητάς τους.

3. *ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ*

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, το σημείο εκκίνησης για τον στρατηγικό κύκλο είναι ο εντοπισμός *των **προβλημάτων** στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων και των επιστροφών*, οι οποίες *πρέπει να αντιμετωπιστούν με συνεκτικό, ολοκληρωμένο και συστηματικό τρόπο*. Στο πλαίσιο αυτό, ο Frontex, σε στενή διαβούλευση με τα κράτη μέλη, κατάρτισε για πρώτη φορά μια **στρατηγική ανάλυση κινδύνου για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**, η οποία καλύπτει περίοδο 10 ετών[3].
Οι βασικές προκλήσεις που προσδιορίζονται στη στρατηγική ανάλυση κινδύνου του 2020 είναι οι εξής:

Για τα εξωτερικά σύνορα:

α) αύξηση της πίεσης μέσω του διασυνοριακού εγκλήματος[4], της τρομοκρατίας και απειλών υβριδικού χαρακτήρα·
β) η ανάγκη να αντιμετωπιστεί η αύξηση της ροής επιβατών και εμπορευμάτων με τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων, της διαχείρισης κινδύνων και της διαλειτουργικότητας·
γ) ψηφιοποίηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων, με την ανάπτυξη του συστήματος εισόδου/εξόδου, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και

[3] https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Strategic_Risk_Analysis_2020.pdf

[4] Η στρατηγική ανάλυση κινδύνου του Frontex προσδιόρισε επίσης το κυβερνοέγκλημα ως μία από τις μελλοντικές προκλήσεις για την EIBM. Ωστόσο, ο κύκλος πολιτικής για το οργανωμένο έγκλημα κρίνεται πιο κατάλληλος για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αδειοδότησης Ταξιδιού, του ανανεωμένου Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και του ανανεωμένου Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις·

δ) προκλήσεις όσον αφορά τις θαλάσσιες, χερσαίες και εναέριες μεταφορές, μεταξύ των οποίων:

i. εξελιγμένες κυβερνοεπιθέσεις και τρομοκρατικές επιθέσεις κατά διεθνών/εγχώριων επιβατών, σκαφών, επικίνδυνων φορτίων και θαλάσσιων υποδομών ζωτικής σημασίας·

ii. αυξημένη διεθνής μετανάστευση, δευτερογενή (ενδοενωσιακά) μεταναστευτικά ρεύματα και διασυνοριακές δραστηριότητες παράνομης διακίνησης, και

iii. οι επιπτώσεις της έντασης πτήσεων χαμηλού κόστους στην ικανότητα ορισμένων αερολιμένων της ΕΕ να αντεπεξέλθουν σε συναφή ζητήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων·

ε) εντατικοποίηση των ροών παράνομης διακίνησης, η οποία επηρεάζει την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια της ΕΕ·

στ) οι εγκληματίες του κυβερνοχώρου θα επιδεικνύουν συνεχώς την ευελιξία και την ανθεκτικότητά τους, αλλά θα βασίζονται επίσης στους υφιστάμενους τρόπους δράσης που στοχεύουν γνωστά τρωτά σημεία και νέα θύματα. Θα προσπαθήσουν να επωφεληθούν από τη μαζική μετατόπιση δραστηριοτήτων που παλαιότερα λάμβαναν χώρα εκτός διαδικτύου στο διαδικτυακό περιβάλλον, όπως συνέβη στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19·

ζ) για τη διευκόλυνση της νόμιμης διέλευσης, μεταξύ άλλων προς όφελος του τουρισμού και του εμπορίου, οι αρχές συνοριακού ελέγχου πρέπει να χρησιμοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο μη παρεμβατικές τεχνολογίες ταυτοποίησης (π.χ. δακτυλικά αποτυπώματα, αναγνώριση προσώπου), με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εν προκειμένω. Η πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες θα πρέπει να πραγματοποιείται μέσω φορητού εξοπλισμού, ώστε να είναι δυνατές οι απαραίτητες αναζητήσεις στη βάση δεδομένων και οι αναγκαίοι έλεγχοι ασφαλείας·

η) όσον αφορά την τρομοκρατία και τις υβριδικές απειλές, υπάρχουν διάφορες προκλήσεις που σχετίζονται με την έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό τη βελτίωση των ελέγχων και της ταχείας αντίδρασης, ενώ και η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή μπορεί να συμβάλει μέσω της πρόσβασης των συνοριοφυλάκων στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), στο Σύστημα Εισόδου/Εξόδου (ΣΕΕ), στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) και στη διαλειτουργικότητα μεταξύ των συστημάτων πληροφοριών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ευρωπαϊκής πύλης αναζήτησης·

Για τη **μετανάστευση και την επιστροφή**:

α) για να αποφευχθεί μια κατάσταση κατά την οποία μεμονωμένα κράτη μέλη ή τμήματα των συνόρων κατακλύζονται από σημαντική πίεση, απαιτείται καλά συντονισμένη αντίδραση με κατάλληλα μέτρα στις προσυνοριακές περιοχές και, εάν χρειάζεται, αντίστοιχη αύξηση των επιχειρησιακών ικανοτήτων στα τμήματα των συνόρων που επηρεάζονται·

β) τα μέτρα ασφαλείας στα εξωτερικά σύνορα και εντός του χώρου Σένγκεν πρέπει να εξισορροπούνται με την ανάγκη να διασφαλίζεται η ανεμπόδιστη ροή επιβατών·

γ) η σημασία των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στον τομέα των επιστροφών αυξάνεται, με τον Frontex να καθίσταται δυνητικά ο επιχειρησιακός βραχίονας του συστήματος επιστροφής της ΕΕ, διευκολύνοντας τη μεγάλη πλειονότητα των επιστροφών·

δ) οι δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στον τομέα των επιστροφών πρέπει να ενισχυθούν μέσω της ψηφιοποίησης, ιδίως με τη χρήση της εφαρμογής του Frontex για την επιστροφή και των εθνικών συστημάτων ΤΠ για τη διαχείριση της επιστροφής, με βάση το μοντέλο για τα συστήματα διαχείρισης υποθέσεων επιστροφής που έχει αναπτύξει ο Οργανισμός.

Πανδημίες:

ε) Προσδιορίστηκαν στην ανάλυση του Frontex για το 2020 ως βασική πρόκληση για την ΕΙΒΜ, καθώς η δυνατότητά τους να μετασχηματιστούν από λανθάνουσα σε προφανή απειλή μπορεί να εκδηλωθεί γρήγορα, όπως απέδειξε η πανδημία COVID-19·

στ) οι συνοριοφύλακες στην πρώτη γραμμή αλληλεπιδρούν με ταξιδιώτες και χειρίζονται αποσκευές και εμπορεύματα, κάτι που θα μπορούσε να τους εκθέσει σε τοξίνες, παθογόνους παράγοντες και άλλα. Για να μετριαστεί ο κίνδυνος έκθεσης, πρέπει να διασφαλιστεί ένα ασφαλές περιβάλλον για τους συνοριοφύλακες, ενώ και οι αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο που ενέχουν για την υγεία οι δραστηριότητες διαχείρισης των συνόρων.

Οι προκλήσεις αυτές που εντοπίστηκαν στην ανάλυση κινδύνου που εκπόνησε ο Frontex για το 2020 επιβεβαιώθηκαν και συμπληρώθηκαν με γεγονότα που έχουν λάβει χώρα έκτοτε. Ειδικότερα, η κατάσταση στα σύνορα ΕΕ-Λευκορωσίας το 2021 απέδειξε ότι η εργαλειοποίηση της **μετανάστευσης** μπορεί να δημιουργήσει υβριδική απειλή για τα σύνορα της ΕΕ, η οποία μπορεί να επηρεαστεί όλο και περισσότερο από υβριδικές επιχειρήσεις που αποσκοπούν στην προώθηση των θεματολογίων εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας ορισμένων τρίτων χωρών στη γειτονία της ΕΕ και πέραν αυτής. Οι απειλές υβριδικού χαρακτήρα συνεπάγονται την ανάγκη συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών (μεταξύ υπηρεσιών, με τα κράτη μέλη και με τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ) προκειμένου να εντοπίζονται εγκαίρως οι υβριδικές απειλές σε διάφορους τομείς — καθώς και η στρατηγική τους πρόθεση.

Ομοίως, η **ρωσική εισβολή στην Ουκρανία**, ως αποτέλεσμα της οποίας πάνω από 5,9 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν βρει καταφύγιο στην ΕΕ μέχρι σήμερα, έχει καταδείξει τις προκλήσεις για την ΕΙΒΜ. Η σημαντική κλιμάκωση της στρατιωτικής επίθεσης από τις ρωσικές δυνάμεις θα μπορούσε να οδηγήσει σε πρόσθετες μεγάλης κλίμακας μετακινήσεις ανθρώπων εκτός Ουκρανίας. Στο πλαίσιο αυτό, ο Frontex παρέχει στήριξη στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στις πληγείσες τρίτες χώρες. Προετοιμάζεται επίσης για νέες αποστολές ομάδων, ώστε να εξασφαλίσει επαρκή ικανότητα για τη διενέργεια συνοριακών

ελέγχων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του δικαίου της Ένωσης σε όλα τα άτομα που διέρχονται τα σύνορα Ουκρανίας-ΕΕ.

4. ***ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ***

Η πολυετής στρατηγική πολιτική πρέπει να καθοδηγείται από τις βασικές αρχές και έννοιες της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων που απορρέουν άμεσα από τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και να έχει ως στόχο να επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή να λειτουργεί αποτελεσματικά και σε πλήρη συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο.

Κοινή ευθύνη, καθήκον καλόπιστης συνεργασίας και υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών

Σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, η υλοποίηση της EIBM αποτελεί κοινή ευθύνη των αρχών των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των συνόρων και την επιστροφή, και του Frontex, που αποτελούν από κοινού την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Αυτός είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της αρχιτεκτονικής της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και μια μετάφραση της συντρέχουσας αρμοδιότητας της ΕΕ και των κρατών μελών σε επιχειρησιακό επίπεδο για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη. Η κοινή ευθύνη συμπληρώνεται από την υποκείμενη υποχρέωση όλων των φορέων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex και εθνικές αρχές) να συνεργάζονται καλόπιστα και από τη γενική υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών εντός της κοινότητας της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής.

Διαρκής ετοιμότητα αντιμετώπισης αναδυόμενων απειλών

Η υλοποίηση της EIBM θα πρέπει να παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία για την αντιμετώπιση και τη διαχείριση όλων των πιθανών αναδυόμενων απειλών στα εξωτερικά σύνορα. Πρέπει να υπάρχει **διαρκής ετοιμότητα** σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο για τη διαχείριση κάθε μαζικής εισροής παράτυπων μεταναστών που διέρχονται παράνομα τα εξωτερικά σύνορα. Για τον σκοπό αυτόν, η εν λόγω ολοκληρωμένη προσέγγιση θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη, δοκιμασμένα και διαρκώς επικαιροποιημένα **σχέδια έκτακτης ανάγκης**, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ενωσιακών και εθνικών ικανοτήτων και μέσων, π.χ. ταχειών επεμβάσεων στα σύνορα, ομάδων στήριξης για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, ομάδων επέμβασης σε επιστροφές και πλήρους χρήσης της **προσέγγισης των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης**. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να διευκολύνουν την αποτελεσματική πρακτική εφαρμογή μέτρων σε κάθε κατάσταση που απαιτεί επείγουσα δράση στα εξωτερικά σύνορα και, εάν χρειαστεί, κατά τη διεξαγωγή επεμβάσεων για τη στήριξη των επιστροφών.

Ο Frontex πρέπει να διενεργεί ετήσιες **ασκήσεις ταχείας αντίδρασης** που θα καθιστούν δυνατή την τακτική δοκιμή των σχετικών διαδικασιών και μηχανισμών, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ετοιμότητα για την ικανότητα ταχείας αντίδρασης προς στήριξη των κρατών μελών σε επικείμενη κρίση.

Μεγαλύτερος συντονισμός και ολοκληρωμένος σχεδιασμός

Η επιτυχής λειτουργία της **Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής** βασίζεται σε ένα καλά εδραιωμένο σύστημα συντονισμού, επικοινωνίας και σχεδιασμού μεταξύ της ευρωπαϊκής (Frontex) και των εθνικών συνιστωσών (εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες ή συμμετέχουν στην ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων). Βασικός στόχος είναι η ανάπτυξη ευέλικτης και ολοκληρωμένης χρήσης πληροφοριών, συνδυασμένων ικανοτήτων και διαλειτουργικών συστημάτων και εργαλείων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Βασική απαίτηση για να καταστεί λειτουργική αυτή η νέα ευρωπαϊκή δομή είναι να υπάρχουν **σαφή εθνικά συστήματα συντονισμού, επικοινωνίας και σχεδιασμού** που θα διασφαλίζουν τη λειτουργική συνεργασία με τον Οργανισμό και μεταξύ των εθνικών αρχών που συμμετέχουν στην ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων. Θα πρέπει να υπάρχει **μία επικεφαλής εθνική αρχή σε εθνικό επίπεδο αρμόδια για τον συντονισμό της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων** και **ένα ενιαίο εθνικό σημείο επαφής για όλα τα θέματα που αφορούν τις δραστηριότητες του Οργανισμού**. Μια έννοια της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε εθνικό επίπεδο θα συμβάλει στην εξασφάλιση αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ της επικεφαλής εθνικής αρχής και όλων των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των συνόρων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαρκής ετοιμότητα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, η EIBM απαιτεί **ολοκληρωμένο σχεδιασμό** μεταξύ των κρατών μελών και του Οργανισμού. Αυτό είναι απαραίτητο για την προετοιμασία απαντήσεων στις προκλήσεις στα εξωτερικά σύνορα, για την κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης και για τον συντονισμό της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης ικανοτήτων, τόσο όσον αφορά την επιλογή και την κατάρτιση του προσωπικού όσο και την απόκτηση και ανάπτυξη εξοπλισμού. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη ικανοτήτων σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο Οργανισμού πρέπει να είναι συνεχής, λαμβανομένου υπόψη του βραχυπρόθεσμου, μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, και να συνάδει με την κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης.

Πλήρης επίγνωση της κατάστασης

Η πλήρης και σχεδόν σε πραγματικό χρόνο επίγνωση της επικρατούσας και προβλέψιμης κατάστασης, η οποία θα καλύπτει σχεδόν όλες τις λειτουργίες της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων και όλα τα επίπεδα του μοντέλου ελέγχου της πρόσβασης τεσσάρων επιπέδων[5], αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο για την ορθή και έγκαιρη αντίδραση σε διάφορες καταστάσεις. Θα πρέπει να διατηρείται μια ολοκληρωμένη **ευρωπαϊκή εικόνα της κατάστασης**, από τον Οργανισμό σε επίπεδο ΕΕ και από τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και ταχεία αντίδραση της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε αναδυόμενες απειλές. Αυτό αναμένεται επίσης να συμβάλει στη βελτίωση της έγκαιρης και αποτελεσματικής διεξαγωγής επιχειρησιακών δραστηριοτήτων από άλλες εθνικές αρχές και οργανισμούς της ΕΕ που εκτελούν τα αντίστοιχα καθήκοντά τους στα σύνορα και εντός του χώρου Σένγκεν. Ως η κύρια βάση για την εικόνα της κατάστασης όσον αφορά την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, το

[5] Η αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή προβλέπει ότι «*Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, που βασίζεται στο μοντέλο ελέγχου πρόσβασης τεσσάρων επιπέδων, περιλαμβάνει τα μέτρα σε τρίτες χώρες, όπως τα προβλεπόμενα στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής θεωρήσεων, τα μέτρα με γειτονικές τρίτες χώρες, τα μέτρα ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, τις αναλύσεις κινδύνου, τα μέτρα εντός του χώρου Σένγκεν και την επιστροφή*».

EUROSUR θα πρέπει να εφαρμόζεται αποτελεσματικά και να αναπτυχθεί περαιτέρω. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, διότι με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή έχουν θεσπιστεί νέα χαρακτηριστικά του EUROSUR, τα οποία αναμένεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της επίγνωσης της κατάστασης και των ικανοτήτων αντίδρασης της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και τη βελτίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και του Frontex.

Τεχνικά πρότυπα της EIBM

Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των δράσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη και ο Frontex στα εξωτερικά σύνορα, θα πρέπει να αναπτυχθούν, από κοινού από τον Frontex, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, τεχνικά πρότυπα για την ανταλλαγή πληροφοριών και τον απαιτούμενο εξοπλισμό, όπως προβλέπεται στα άρθρα 16 και 64 αντίστοιχα του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Μόλις αυτά τεθούν σε λειτουργία, η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή έχει την υποχρέωση να αγοράζει και να χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό και να παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με τα τεχνικά πρότυπα.

Τα τεχνικά πρότυπα για την ανταλλαγή πληροφοριών είναι αναγκαία για την εύκολη σύγκριση και ανάλυση πληροφοριών και δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη και ο Frontex. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη βελτίωση της επίγνωσης της κατάστασης, ιδίως για τη συμπλήρωση της εικόνας της κατάστασης του EUROSUR και την ενίσχυση της ικανότητας αντίδρασης σε καταστάσεις στα εξωτερικά σύνορα.

Παρόμοιες αρχές ισχύουν για τα τεχνικά πρότυπα όσον αφορά το απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού που αποτελείται από εξοπλισμό ο οποίος ανήκει στα κράτη μέλη ή στον Frontex, αφενός, και για τον εξοπλισμό που ανήκει από κοινού στα κράτη μέλη και στον Frontex για τις επιχειρησιακές του δραστηριότητες, αφετέρου. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα και η συμβατότητα του εξοπλισμού στο απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού, ώστε να μπορεί να λειτουργεί στο ίδιο επιχειρησιακό περιβάλλον με άλλον εξοπλισμό κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με ειδικές απαιτήσεις και σε διάφορα επιχειρησιακά σενάρια. Η αντικατάσταση ενός εξοπλισμού με άλλον θα πρέπει να πραγματοποιείται γρήγορα και ομαλά, ώστε να μην παρεμποδίζεται η έκβαση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.

Τα πρότυπα αυτά θα συμβάλουν επίσης στη διευκόλυνση μιας ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, η οποία μπορεί να μειώσει τις ανεπιθύμητες εξαρτήσεις από μη ευρωπαϊκές χώρες.

Κοινή νοοτροπία μεταξύ των συνοριοφυλάκων και υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού

Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων είναι μια έννοια που απαιτεί υψηλό βαθμό εξειδίκευσης και επαγγελματισμού. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, μέσω των διαφόρων δραστηριοτήτων της, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, θα πρέπει να προωθεί την αμοιβαία κατανόηση και μια κοινή νοοτροπία μεταξύ των συνοριοφυλάκων, με βάση τις ευρωπαϊκές αξίες που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες.

Γενικά, τα άτομα που εκτελούν καθήκοντα ευρωπαϊκής συνοριοφυλακής και επιστροφής θα πρέπει να είναι ειδικά εκπαιδευμένοι επαγγελματίες στον τομέα του ελέγχου των συνόρων, με υψηλές ηθικές αξίες, και να τηρούν τα αυστηρότερα δυνατά πρότυπα ακεραιότητας. Θα πρέπει να ανήκουν σε αρμόδιες αρχές ελέγχου των συνόρων ή επιβολής του νόμου που διαθέτουν ισχυρό κώδικα δεοντολογίας. Δεν επιτρέπεται καμία εξαίρεση όσον αφορά καθήκοντα που απαιτούν οποιαδήποτε χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αναζήτηση σε εμπιστευτικά μητρώα ή σε περίπτωση πράξεων που απαιτούν την άσκηση εκτελεστικών εξουσιών, σύμφωνα με το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι πλήρως υπεύθυνες για όλες τις ενέργειες συνοριακού ελέγχου σε όλες τις περιστάσεις. Δεν είναι δυνατή η εξωτερική ανάθεση της ευθύνης για τα καθήκοντα ελέγχου των συνόρων — ο έλεγχος των συνόρων αποτελεί από τη φύση του καθήκον των αρχών επιβολής του νόμου. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, μπορούν να χρησιμοποιηθούν στρατιωτικές δυνατότητες και πόροι όταν κληθούν να συνδράμουν τις αρμόδιες αρχές συνοριοφυλακής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις που αναφέρονται ανωτέρω.

Λειτουργική ακεραιότητα

Όπως ορίζεται στον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, οι εθνικές αρχές διαχείρισης των συνόρων στα κράτη μέλη πρέπει να διατηρούν την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση των οικείων τμημάτων των εξωτερικών συνόρων. Η ίδια αρχή θα πρέπει να ισχύει και για την εφαρμογή της πολιτικής της ΕΕ για τις επιστροφές. Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων είναι ένα μέσο στο οποίο υπάρχουν ορισμένες αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο, ενώ οι αρμοδιότητες του Οργανισμού είναι περιορισμένες σε σύγκριση με εκείνες των εθνικών αρχών. Οι τομείς που υπόκεινται σε εθνικές πολιτικές αφορούν, για παράδειγμα, μέτρα εντός του χώρου Σένγκεν (π.χ. αστυνομικοί έλεγχοι, διαχείριση της μετανάστευσης και επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα) και την καταπολέμηση του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος στα εξωτερικά σύνορα. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω θέματα και οι λειτουργίες θα πρέπει να καλύπτονται λεπτομερέστερα και με ενιαίο τρόπο από τις εθνικές στρατηγικές ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων.

5. ***ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ***

Ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή απαριθμεί **15 συνιστώσες** για τη θέσπιση ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Από αυτές, **12 θεματικές συνιστώσες** περιλαμβάνουν τον έλεγχο των συνόρων, την έρευνα και διάσωση σε καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων επιτήρησης των θαλάσσιων συνόρων, την ανάλυση κινδύνου, τη διυπηρεσιακή συνεργασία σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και με τον Οργανισμό, τη συνεργασία με τρίτες χώρες, τις επιστροφές και άλλα μέτρα εντός του χώρου Σένγκεν, έναν μηχανισμό ελέγχου ποιότητας στο πλαίσιο του χώρου Σένγκεν και μηχανισμούς αλληλεγγύης, ιδίως χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ. Επιπλέον, προσδιορίζονται **τρεις βασικές συνιστώσες**: θεμελιώδη δικαιώματα· έρευνα και καινοτομία· και εκπαίδευση και κατάρτιση. Μεταξύ αυτών, η **προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων** έχει ιδιαίτερη σημασία, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο αποτελεσματικός έλεγχος των συνόρων και η πολιτική επιστροφής συνάδουν με τις διεθνείς υποχρεώσεις και αξίες της ΕΕ και των κρατών μελών.

Το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή ορίζει ότι ο στόχος της πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την EIBM είναι να «*θέτει **τις πολιτικές προτεραιότητες** και [να] παρέχει **κατευθυντήριες γραμμές στρατηγικής** για περίοδο πέντε ετών, **σχετικά με τα στοιχεία [της EIBM]** που παρατίθενται στο άρθρο 3 [του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή]*». Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτείνει στο παρόν έγγραφο, προς εξέταση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές για τη χάραξη της πολυετούς στρατηγικής πολιτικής σχετικά με τις 15 συνιστώσες της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων.

Συνιστώσα 1: «*Έλεγχος συνόρων, που περιλαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της νόμιμης διέλευσης των συνόρων και, κατά περίπτωση: μέτρα σχετιζόμενα με την πρόληψη και τον εντοπισμό του διασυνοριακού εγκλήματος στα εξωτερικά σύνορα, ιδιαίτερα την παράνομη διακίνηση μεταναστών, την εμπορία ανθρώπων και σωματεμπορία, και την τρομοκρατία, και μηχανισμούς και διαδικασίες για την ταυτοποίηση ευάλωτων ατόμων και ασυνόδευτων ανηλίκων και σχετιζόμενα με την ταυτοποίηση προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας ή επιθυμούν να υποβάλουν σχετική αίτηση, την παροχή πληροφοριών στα εν λόγω πρόσωπα, και την παραπομπή των εν λόγω προσώπων*[6]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Ο έλεγχος των συνόρων βάσει ανάλυσης κινδύνου (συνοριακοί έλεγχοι στα σημεία διέλευσης των συνόρων και επιτήρηση των συνόρων μεταξύ σημείων διέλευσης των συνόρων) **βρίσκεται στο επίκεντρο** της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Ο

[6] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Frontex και οι αρχές διαχείρισης των συνόρων των κρατών μελών, που αποτελούν από κοινού την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, θα πρέπει να διαθέτουν τη νομική, θεσμική, διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα και τους αναγκαίους πόρους για τη διενέργεια αποτελεσματικών και αποδοτικών συνοριακών ελέγχων **σε όλες τις περιστάσεις**. Για την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ και των πολιτών της, ο έλεγχος των συνόρων αποτρέπει την παράνομη διέλευση των εξωτερικών συνόρων από παράτυπους μετανάστες. Διευκολύνει επίσης τη **νόμιμη διέλευση των προσώπων από τα σύνορα** και τη διασυνοριακή κυκλοφορία. Ταυτόχρονα, ο έλεγχος των συνόρων συμβάλλει στην πρόληψη και την καταπολέμηση διαφόρων μορφών διασυνοριακού εγκλήματος. Ο έλεγχος των συνόρων θα πρέπει να διενεργείται κατά τρόπο που να σέβεται τα δικαιώματα όλων των ανθρώπων, ανεξάρτητα από το αν ζητούν προστασία ή όχι. Τα άτομα που ζητούν προστασία πρέπει να έχουν πρόσβαση στις διαδικασίες, ενώ τα άτομα που δεν ζητούν, πρέπει επίσης να προστατεύονται από την επαναπροώθηση. Ο έλεγχος των συνόρων περιλαμβάνει επίσης μέτρα στην παραμεθόρια περιοχή όσον αφορά τα άτομα που έχουν διέλθει τα εξωτερικά σύνορα εκτός των σημείων διέλευσης των συνόρων (δηλαδή μέτρα ελέγχου διαλογής βάσει του εθνικού δικαίου ή στάδιο ελέγχου διαλογής βάσει των κανόνων της ΕΕ μετά τη θέσπισή τους).

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν τη νομική, διαρθρωτική, διοικητική και τεχνική ικανότητα να διενεργούν **συνοριακούς ελέγχους** σύμφωνα με τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν[7] και να διευκολύνουν τη νόμιμη διέλευση προσώπων και οχημάτων από τα σύνορα. Ο αριθμός των σημείων διέλευσης των συνόρων στα εξωτερικά σύνορα θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες που σχετίζονται με τις σχέσεις με τρίτες χώρες, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο έλεγχος των συνόρων δεν αποτελεί εμπόδιο στο εμπόριο, στις κοινωνικές και πολιτιστικές ανταλλαγές ή στη διασυνοριακή συνεργασία. Ωστόσο, θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες ικανότητες (πόροι και υποδομές) και τις τάσεις των προκλήσεων (όπως η εργαλειοποίηση των μεταναστών).
2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγγυώνται την ασφαλή και ελεύθερη διέλευση των συνόρων από επιβάτες και οχήματα στα σημεία διέλευσης των συνόρων.
3. Η εκ των προτέρων συλλογή πληροφοριών για τη λειτουργία συνοριακού ελέγχου (πληροφορίες πριν από την άφιξη ως βασικό στοιχείο της λειτουργίας συνοριακού ελέγχου) θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω με την αποτελεσματική χρήση του συστήματος εκ των προτέρων παροχής πληροφοριών σχετικά με τους επιβάτες (API) και των δεδομένων από τις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR).
4. **Η διαδικασία συνοριακού ελέγχου** θα πρέπει να βελτιωθεί και να βελτιστοποιηθεί με την ολοκληρωμένη εφαρμογή των νέων και ανανεωμένων συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας της ΕΕ (ΣΕΕ, ETIAS, VIS, Eurodac και SIS) και τη διαλειτουργικότητά τους. Με αυτόν τον τρόπο, θα αυξηθεί ο όγκος και η ποιότητα των πληροφοριών που διατίθενται για τους σκοπούς των συνοριακών ελέγχων. Επιπλέον, με την πιθανή μελλοντική ψηφιοποίηση των ταξιδιωτικών εγγράφων, η διέλευση των συνόρων μπορεί να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο.

[7] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν).

5. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να υπάρχει αξιόπιστη και συνολική **εκτίμηση της κατάστασης** στα σύνορα σε όλα τα επίπεδα, με σκοπό να εξασφαλιστεί υψηλή ικανότητα για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να υπάρχει συνολική σχεδόν σε πραγματικό χρόνο **ευρωπαϊκή εκτίμηση της κατάστασης**, η οποία θα κοινοποιείται και θα αναπτύσσεται περαιτέρω σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο και τις επιχειρησιακές ανάγκες.
6. Η συνεχής εκτίμηση της κατάστασης (24 ώρες το 24ωρο) θα πρέπει να αποτελεί τη βάση για την κατάλληλη **ικανότητα αντίδρασης** σε όλα τα διασυνοριακά συμβάντα, σε απρόβλεπτες αλλαγές στα εξωτερικά σύνορα και σε καταστάσεις παράνομης μετανάστευσης μεγάλης κλίμακας· η ικανότητα αυτή θα πρέπει να διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Θα πρέπει να αναπτυχθεί εθνική και ενωσιακή ικανότητα για την ταχεία ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων, όπου υπάρχει ανάγκη, σε οποιοδήποτε σημείο διέλευσης των συνόρων και σε τμήμα των εξωτερικών συνόρων. Η ικανότητα αντίδρασης και τα **σχέδια έκτακτης ανάγκης** θα πρέπει να ελέγχονται τακτικά και να αναπτύσσονται περαιτέρω, ιδίως εάν υπάρχει εργαλειοποίηση των μεταναστών.
7. Ένα ολοκληρωμένο **σύστημα επιτήρησης των συνόρων** που θα βασίζεται στην ανάλυση κινδύνου θα πρέπει να διαθέτει σταθερή ικανότητα (οργανωτική, διοικητική και τεχνική) και συνεχή ετοιμότητα. Στόχος είναι η πρόληψη και ο εντοπισμός παράνομων διελεύσεων των συνόρων, η σύλληψη ατόμων και η αναχαίτιση μέσων μεταφοράς, όπως σκάφη που έχουν διασχίσει παράνομα τα σύνορα, η καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος, όπως το λαθρεμπόριο, η εμπορία ανθρώπων και η τρομοκρατία, και η αντιμετώπιση απειλών υβριδικού χαρακτήρα.
8. Οι δραστηριότητες επιτήρησης σε κάθε τμήμα των εξωτερικών συνόρων θα πρέπει να αντιστοιχούν στο επίπεδο επιπτώσεων που του έχει αποδοθεί, με τη χρήση ολοκληρωμένων συστημάτων επιτήρησης, φορητού εξοπλισμού και κινητών περιπολιών (μονάδων), και στα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνου. Τα επίπεδα επιπτώσεων θα πρέπει να προσδιορίζονται με εναρμονισμένο τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ.
9. Τα εξωτερικά σύνορα θα πρέπει να παρακολουθούνται συνεχώς (24 ώρες το 24ωρο). Οι δραστηριότητες επιτήρησης στα σύνορα και στις προσυνοριακές περιοχές θα πρέπει να διεξάγονται με τη χρήση διαφόρων εργαλείων, με στόχο την καθιέρωση ενός μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης, την ανταλλαγή πληροφοριών που μπορούν να αξιοποιηθούν και τη βελτίωση της ικανότητας αντίδρασης.
10. **Τα εθνικά ολοκληρωμένα συστήματα επιτήρησης θα πρέπει να υποστηρίζονται από κοινές και διαλειτουργικές ευρωπαϊκές ικανότητες επιτήρησης**. Η επιτήρηση των συνόρων (μεταξύ άλλων σε προσυνοριακές περιοχές) θα πρέπει να οργανώνεται σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν. Όταν περισσότερες από μία υπηρεσίες εμπλέκονται στην επιτήρηση των συνόρων σε εθνικό επίπεδο, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίζουν την αρμόδια εθνική αρχή που είναι υπεύθυνη για τη γενική εποπτεία και τους αναγκαίους μηχανισμούς διοίκησης, συνεργασίας και συντονισμού, και να διασφαλίζουν ότι οι αρμοδιότητες των διαφόρων φορέων και οργανισμών ρυθμίζονται από τη νομοθεσία ή από συμφωνίες συνεργασίας. Οι εθνικές ικανότητες επιτήρησης που

ανήκουν σε διαφορετικές αρχές θα πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και το επικαιροποιημένο εγχειρίδιο EUROSUR.

11. Σε ενωσιακό και σε εθνικό επίπεδο, τα δεδομένα που συλλέγονται από τις διάφορες αρχές, εάν αυτό είναι αναγκαίο για τις αρχές άλλων κρατών μελών, θα πρέπει να ανταλλάσσονται μέσω του αντίστοιχου εθνικού κέντρου συντονισμού.
12. **Το σύστημα επιτήρησης των θαλάσσιων συνόρων** πρέπει να είναι σε θέση να ανιχνεύει, να αναγνωρίζει και, εάν υπάρχει ανάγκη, να εντοπίζει και να αναχαιτίζει όλα τα σκάφη που εισέρχονται στα χωρικά ύδατα και να συμβάλλει στη διασφάλιση της προστασίας και της διάσωσης ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα υπό οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ικανότητες επιτήρησης που προσφέρει ο Οργανισμός με σκοπό την ενίσχυση και την αναβάθμιση των εθνικών ικανοτήτων και της συνολικής επίγνωσης της κατάστασης.
13. **Το σύστημα επιτήρησης των χερσαίων συνόρων** πρέπει να είναι σε θέση να αποκαλύπτει όλες τις παράνομες διελεύσεις των συνόρων και να αναχαιτίζει τα πρόσωπα που διέρχονται παράνομα τα σύνορα σε περιοχές υψηλού κινδύνου, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες. Τα συστήματα επιτήρησης των χερσαίων συνόρων θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μη επανδρωμένα αεροσκάφη και αισθητήρες κίνησης, καθώς και κινητές μονάδες. Η χρήση τέτοιου είδους τεχνικών μέσων, ειδικότερα κάθε τεχνολογίας ικανής να συλλέγει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες διατάξεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και να ασκείται σύμφωνα με αυτές.
14. Η επιτήρηση των συνόρων θα πρέπει να συμπληρώνεται από **τον έλεγχο διαλογής** όσων έχουν διέλθει τα εξωτερικά σύνορα χωρίς να έχουν υποβληθεί σε συνοριακούς ελέγχους. Ο έλεγχος διαλογής έχει ως στόχο την ταυτοποίηση προσώπων, τη διενέργεια ελέγχων για την ασφάλεια και την υγεία, και την παραπομπή των προσώπων που υποβάλλονται σε έλεγχο ασφαλείας στις κατάλληλες διαδικασίες.
15. Η ικανότητα **καταπολέμησης του διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας** στα εξωτερικά σύνορα θα πρέπει να ενισχυθεί σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Μέσω αυτού, οι αρμόδιες αρχές συνοριακού ελέγχου, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου, μπορούν να συμβάλουν στον εντοπισμό και στην πρόληψη του διασυνοριακού εγκλήματος στα εξωτερικά σύνορα, ιδίως στον εντοπισμό αλλοδαπών τρομοκρατών μαχητών ή όσων διαπράττουν διασυνοριακά εγκλήματα, όπως οι διακινητές.
16. Οι συνοριοφύλακες θα πρέπει επίσης να είναι προετοιμασμένοι να ταυτοποιούν και να παρέχουν πρώτη βοήθεια στα θύματα εγκληματικών πράξεων, ιδίως στα θύματα εμπορίας ανθρώπων, και να τα παραπέμπουν στις κατάλληλες υπηρεσίες.
17. Οι συνοριοφύλακες θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή ικανότητα, μηχανισμούς και διαδικασίες για την ταυτοποίηση των ευάλωτων ατόμων και των ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και για την ταυτοποίηση των προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας ή επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για την εν λόγω προστασία, ώστε τα πρόσωπα αυτά να μπορούν να παραπεμφθούν στις σχετικές διαδικασίες και αρχές.

Συνιστώσα 2: «*Επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης ατόμων που κινδυνεύουν στη θάλασσα οι οποίες δρομολογούνται και εκτελούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 656/2014 και το διεθνές δίκαιο, πραγματοποιούμενες σε περιστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν στη διάρκεια επιχειρήσεων επιτήρησης συνόρων στη θάλασσα*[8]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Η προστασία και η διάσωση ανθρώπινων ζωών στα εξωτερικά σύνορα αποτελεί βασική προτεραιότητα της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Η ικανότητα και η επιχειρησιακή ετοιμότητα για τη διεξαγωγή επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης, καθώς και η συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκομένων, θα πρέπει να αποτελούν σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος των επιχειρήσεων επιτήρησης των θαλάσσιων συνόρων στα εξωτερικά θαλάσσια σύνορα.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Η συνεργασία μεταξύ των αρχών έρευνας και διάσωσης των κρατών μελών, καθώς και με άλλες αρχές που ενδεχομένως συμμετέχουν σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης, θα πρέπει να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της ευρωπαϊκής ομάδας επαφής για την έρευνα και τη διάσωση. Σκοπός είναι η μείωση των θανάτων στη θάλασσα, η διατήρηση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και η εξασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της μετανάστευσης, σύμφωνα με τις σχετικές νομικές υποχρεώσεις και σύμφωνα με τη σύσταση (ΕΕ) 2020/1365 της Επιτροπής[9].
2. Η ευθύνη των κρατών μελών στο πλαίσιο των επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης θα πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη σε όλες τις φάσεις του επιχειρησιακού σχεδιασμού και της υλοποίησης των επιχειρήσεων επιτήρησης των θαλάσσιων συνόρων από τον Οργανισμό και τα κράτη μέλη. Θα πρέπει να θεσπιστούν τυποποιημένες ρυθμίσεις και τυποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες με τις αρχές έρευνας και διάσωσης των κρατών μελών (Κέντρο Συντονισμού Θαλάσσιας Διάσωσης), το Εθνικό Κέντρο Συντονισμού (ΕΚΣ) και το Διεθνές Κέντρο Συντονισμού και να υποβάλλονται σε τακτικούς ελέγχους. Όλες οι περιπολίες και τα τεχνικά μέσα που συμμετέχουν στην επιτήρηση των θαλάσσιων συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των κοινών επιχειρήσεων ή των επιχειρήσεων ταχείας επέμβασης στα θαλάσσια σύνορα που συντονίζονται από τον Frontex, θα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλη εκπαίδευση και κατάλληλο εξοπλισμό για πιθανές επεμβάσεις έρευνας και διάσωσης, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να ενεργούν ως επιτόπου συντονιστές, εάν απαιτείται.
3. Η ικανότητα υποστήριξης των επεμβάσεων έρευνας και διάσωσης θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με την παροχή της αναγκαίας κατάρτισης στο προσωπικό που συμμετέχει σε επιχειρήσεις επιτήρησης των θαλάσσιων συνόρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Ο Οργανισμός θα πρέπει να παρέχει αυξημένη επιχειρησιακή και τεχνική υποστήριξη σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της ΕΕ, καθώς και να αποστέλλει θαλάσσια μέσα στα κράτη μέλη για τη βελτίωση των ικανοτήτων τους, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στη διάσωση ζωών στη θάλασσα.

[8] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή

[9] Σύσταση (ΕΕ) 2020/1365 της Επιτροπής σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις επιχειρήσεις που διεξάγονται από σκάφη που ανήκουν σε ιδιωτικούς φορείς ή τελούν υπό τη διαχείρισή τους με σκοπό δραστηριότητες έρευνας και διάσωσης.

4. Η ικανότητα του EUROSUR να στηρίζει επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης και τη διάσωση ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα σε καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων επιτήρησης των συνόρων στη θάλασσα θα πρέπει να υλοποιηθεί και να εφαρμοστεί πλήρως σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/581 της Επιτροπής[10].

Συνιστώσα 3: «*Ανάλυση των κινδύνων για την εσωτερική ασφάλεια και ανάλυση των απειλών που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία ή την ασφάλεια των εξωτερικών συνόρων*[11]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου. Θα πρέπει να διατίθενται αξιόπιστες, πλήρεις και ολοκληρωμένες αναλύσεις κινδύνου σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, οι οποίες θα χρησιμοποιούνται για τον πολιτικό, στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων. Η ανάλυση κινδύνου θα πρέπει να παρέχει αναλυτικά πορίσματα και συστάσεις για συγκεκριμένες έννοιες και δράσεις (νομικές, τεχνικές, επιχειρησιακές) για τον έγκαιρο μετριασμό των υφιστάμενων και δυνητικών κινδύνων και τρωτών σημείων, οι οποίες καλύπτουν ολόκληρο το πεδίο εφαρμογής της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Το ευρωπαϊκό **κοινό υπόδειγμα ολοκληρωμένης ανάλυσης κινδύνου**, όπως εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του Frontex[12], πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά και να εφαρμόζεται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.
2. Για τη στήριξη των συντονισμένων δράσεων της ΕΕ για τη βελτίωση της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων και τη διατήρηση της εσωτερικής ασφάλειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν την απαιτούμενη εθνική ικανότητα (οργανωτική, διοικητική και τεχνική) με σκοπό τη διενέργεια ενοποιημένων αναλύσεων κινδύνου και αξιολογήσεων τρωτότητας. Τα προϊόντα και οι διαδικασίες ανάλυσης κινδύνου που παρέχει ο Frontex θα πρέπει να ενσωματωθούν στην εθνική διαδικασία για την κατάρτιση της ανάλυσης κινδύνου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, καλύπτοντας όλα τα επίπεδα του μοντέλου ελέγχου της πρόσβασης τεσσάρων επιπέδων.
3. Θα πρέπει να δημιουργηθούν και να τεθούν σε λειτουργία ειδικές δομές ανάλυσης κινδύνου, εξουσιοδοτημένες να συλλέγουν και να συνθέτουν συναφή δεδομένα από όλους τους εθνικούς φορείς που συμμετέχουν στην ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, από επαρκή αριθμό εξειδικευμένου και εκπαιδευμένου προσωπικού.
4. Η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων ενωσιακών και εθνικών φορέων, ιδίως μεταξύ του Frontex, της Ευρωπόλ, του eu-LISA, του Οργανισμού της ΕΕ για το Άσυλο, των τελωνειακών αρχών και της Επιτροπής (συμπεριλαμβανομένης της OLAF, κατά

[10] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/581 της Επιτροπής, της 9ης Απριλίου 2021, σχετικά με τις εικόνες κατάστασης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Επιτήρησης των Συνόρων (EUROSUR).

[11] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

[12] Απόφαση 50/2021 του διοικητικού συμβουλίου του Frontex, της 21ης Σεπτεμβρίου 2021, για την έγκριση του κοινού υποδείγματος ολοκληρωμένης ανάλυσης κινδύνου.

περίπτωση), θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω στον τομέα της ανάλυσης κινδύνου. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί μια πιο ολοκληρωμένη ανάλυση σχετικά με τους κινδύνους για την ακεραιότητα των εξωτερικών συνόρων και για την εσωτερική ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ορθής λειτουργίας του χώρου Σένγκεν. Θα πρέπει να καθιερωθεί στενότερη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπόλ και του Frontex κατά την προετοιμασία των επικαιροποιήσεων της αξιολόγησης απειλών όσον αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

5. Σε ένα πιο στρατηγικό πλαίσιο, η εξαμηνιαία **στρατηγική ανάλυση κινδύνου** αποτελεί βασικό εργαλείο που αναμένεται να επιτρέψει στον Οργανισμό να αναπτύξει μακροπρόθεσμη κατανόηση των μεταναστευτικών ροών προς την ΕΕ και στο εσωτερικό της όσον αφορά τις μεταναστευτικές τάσεις, τον όγκο και τις οδούς μετανάστευσης. Θα συμβάλει επίσης στον εντοπισμό των προκλήσεων στα εξωτερικά σύνορα και εντός του χώρου Σένγκεν, καθώς και σχετικά με τις επιστροφές, και, ως εκ τούτου, θα στηρίξει τη λήψη πολιτικών αποφάσεων και την ανάπτυξη μακροπρόθεσμων ικανοτήτων. Οι προκλήσεις που εντοπίζονται θα πρέπει επίσης να επικεντρωθούν σε φαινόμενα χαμηλής πιθανότητας, αλλά υψηλού αντικτύπου, όπως οι πανδημίες και οι επακόλουθες απειλές κατά της υγείας. Η τελευταία διαθέσιμη ανάλυση θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην εφαρμογή του κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων.
6. Ενώ οι εκτιμήσεις κινδύνου θα πρέπει πάντα να διενεργούνται πριν και κατά τη διάρκεια κοινών επιχειρησιακών δραστηριοτήτων που συντονίζονται από τον Frontex, ο Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω την ικανότητά του για έκδοση ad hoc προϊόντων ανάλυσης κινδύνου, τα οποία θα καλύπτουν τις αναδυόμενες απειλές και θα υποστηρίζουν τις διαδικασίες διαχείρισης κρίσεων.
7. Ο Οργανισμός θα πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω την προγνωστική του ικανότητα, χρησιμοποιώντας τις ευρύτερες δυνατές πηγές αναγκαίων, αξιόπιστων και συναφών πληροφοριών.
8. Θα πρέπει να θεσπιστεί επίσημος μηχανισμός για την ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων με τρίτες χώρες, ιδίως με πιθανές χώρες καταγωγής και σχετικές χώρες διέλευσης, σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και με πλήρη σεβασμό των απαιτήσεων της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων. Θα πρέπει να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω από τα κράτη μέλη και τον Frontex για τη βελτίωση της ανάλυσης κινδύνου και πιο στοχευμένων επιχειρησιακών δράσεων.

Συνιστώσα 4 «*Ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία στα πεδία που καλύπτει ο παρών κανονισμός, καθώς και ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, συμπεριλαμβανομένης της συντονιζόμενης από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής υποστήριξης*[13]».

Προτεραιότητες πολιτικής

[13] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Οι ευρωπαϊκές και εθνικές ικανότητες θα πρέπει να δημιουργηθούν, να χρησιμοποιηθούν και να αναπτυχθούν με συντονισμένο και ολοκληρωμένο τρόπο, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και ενιαία εφαρμογή όλων των πτυχών της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε όλες τις περιστάσεις και σε όλα τα επίπεδα του μοντέλου ελέγχου της πρόσβασης τεσσάρων επιπέδων. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, η οποία αποτελείται από τον Οργανισμό και τις αρχές συνοριοφυλακής και επιστροφής των κρατών μελών, θα πρέπει να διαθέτει συνεχή και δοκιμασμένη ετοιμότητα με σκοπό να ανταποκρίνεται σε όλα τα πιθανά συμβάντα στα εξωτερικά σύνορα και σε νέα φαινόμενα που επηρεάζουν τη λειτουργία του συνοριακού ελέγχου και της επιστροφής. Θα πρέπει να υπάρχει ικανότητα ταχείας αντίδρασης και οι απαραίτητες ικανότητες για την αποτελεσματική διεξαγωγή διαφόρων τύπων κοινών επιχειρήσεων σε όλα τα τμήματα των εξωτερικών συνόρων.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικό **εθνικό μηχανισμό συντονισμού** και διαδικασίες εργασίας για όλες τις λειτουργίες και τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν ένα αρμόδιο **ενιαίο εθνικό σημείο επαφής** (24 ώρες το 24ωρο) για όλα τα θέματα που αφορούν τις δραστηριότητες του Οργανισμού. Το εθνικό σημείο επαφής θα πρέπει να εκπροσωπεί όλες τις εθνικές αρχές που συμμετέχουν στη διαχείριση των συνόρων και την επιστροφή.
2. Η επίγνωση της κατάστασης, η ικανότητα αντίδρασης και ο ρόλος του **εθνικού κέντρου συντονισμού** (ΕΚΣ) θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω και να ενσωματωθούν σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/581 της Επιτροπής. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαθέτει πλήρως λειτουργικό ΕΚΣ.
3. Οι πληροφορίες που συλλέγονται από τα εργαλεία επιτήρησης, οι οποίες συγχωνεύονται και διανέμονται περαιτέρω από τα ΕΚΣ, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τόσο για την ενίσχυση της ικανότητας αντίδρασης σε πραγματικό χρόνο (π.χ. αναχαιτίσεις) όσο και για σκοπούς ανάλυσης κινδύνου.
4. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους και να διαθέτουν συνεχή επιχειρησιακή ετοιμότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όσον αφορά την παροχή των υποχρεωτικών και εθελοντικών συνεισφορών στις **συλλογικές ευρωπαϊκές ικανότητες** που συντονίζονται από τον Frontex, ιδίως στο μόνιμο σώμα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και στο απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού.
5. Τα κράτη μέλη και ο Οργανισμός θα πρέπει να διασφαλίσουν τη σταδιακή ανάπτυξη του μόνιμου σώματος ώστε να είναι πλήρως στελεχωμένο με 10 000 υπαλλήλους έως το 2027.
6. Για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα του Οργανισμού, το διοικητικό συμβούλιο του Frontex θα πρέπει να εγκρίνει και να επανεξετάζει τακτικά τον **επιχειρησιακό σχεδιασμό του μόνιμου σώματος**. Σκοπός είναι η καλύτερη καθοδήγηση της εκτέλεσης των επιχειρησιακών και τεχνικών καθηκόντων του Οργανισμού, ιδίως για την έναρξη επιχειρήσεων ταχείας επέμβασης στα σύνορα σε ειδικές κρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων εργαλειοποίησης. Με τον τρόπο αυτόν,

διασφαλίζεται ότι το μόνιμο σώμα και ο εξοπλισμός αποστέλλονται εγκαίρως κάθε φορά που εκδηλώνεται τέτοιου είδους κρίση.

7. Ο Frontex θα πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της **αξιολόγησης τρωτότητας** στην ετοιμότητα, στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και στην αξιολόγηση των αναγκών. Με τον τρόπο αυτόν, θα διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη έχουν την ικανότητα όχι μόνο να διασφαλίζουν τα εξωτερικά τους σύνορα, αλλά και να συνεισφέρουν το μερίδιό τους στο μόνιμο σώμα, συμπεριλαμβανομένων συνεισφορών για ταχείες επεμβάσεις και για το απόθεμα τεχνικού εξοπλισμού. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, ο Οργανισμός αξιοποιεί επίσης τις συνέργειες μεταξύ του μηχανισμού αξιολόγησης Σένγκεν και της αξιολόγησης τρωτότητας.
8. Κάθε εθνική στρατηγική ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων θα πρέπει να θέσει σε εφαρμογή τον **κεντρικό μηχανισμό** για τη διασφάλιση αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ της εθνικής αρχής που είναι αρμόδια για τη γενική εποπτεία της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων και όλων των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση των συνόρων και των ομολόγων τους σε άλλα κράτη μέλη.
9. Η διμερής και πολυμερής επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών θα πρέπει να αναπτύσσεται περαιτέρω όταν η συνεργασία αυτή είναι συμβατή με τα καθήκοντα του Οργανισμού. Θα πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως η υποστήριξη του Οργανισμού και των κοινών ευρωπαϊκών δυνατοτήτων και μέσων (π.χ. EUROSUR).
10. Η ανταλλαγή πληροφοριών αποτελεί μία από τις βασικές συνιστώσες της επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και του Frontex. Πρέπει να διενεργείται με ασφαλή τρόπο μέσω **του ειδικού δικτύου επικοινωνίας**, ιδίως όταν η ανταλλαγή αυτή καλύπτει διαβαθμισμένες πληροφορίες έως το επίπεδο CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL. Τα κράτη μέλη και ο Frontex πρέπει να διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ασφάλεια των πληροφοριών σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων και τους κανόνες ασφαλείας που έχει θεσπίσει ο Οργανισμός.
11. Ο Οργανισμός πρέπει να εξασφαλίζει διαρκή **παρακολούθηση και επίγνωση της κατάστασης** και να ανταλλάσσει αυτές τις πληροφορίες με το ΕΚΣ χρησιμοποιώντας το EUROSUR, ιδίως για την υποβολή στοιχείων σε πραγματικό χρόνο σχετικά με την παραμεθόρια περιοχή και την αντίστοιχη προσυνοριακή περιοχή που σχετίζεται με την κατάσταση κρίσης. Κατά τον χειρισμό των δεδομένων και των πληροφοριών του EUROSUR, τα κράτη μέλη και ο Frontex πρέπει να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται έλεγχοι, διαδικασίες και σχέδια ασφάλειας, ώστε να εξασφαλίζεται κατάλληλος βαθμός προστασίας.
18. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν ελεγμένη **ικανότητα υποδοχής** για να λαμβάνουν στήριξη μέσω της ανάπτυξης του μόνιμου σώματος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, εάν υπάρχει ανάγκη.
19. Η **πολυετής στρατηγική για την ανάπτυξη και την απόκτηση των τεχνικών ικανοτήτων του Οργανισμού** και το σχετικό σχέδιο εφαρμογής πρέπει να χρησιμεύουν ως ευέλικτο εργαλείο για την παροχή μακροπρόθεσμων λύσεων για τον εξοπλισμό του μόνιμου σώματος με τεχνικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας ενεργοποίησης εναλλακτικών επιλογών για τις πλέον κρίσιμες ανάγκες (π.χ. εναέρια επιτήρηση).

20. Τα κράτη μέλη και ο Οργανισμός θα πρέπει να διαθέτουν αποτελεσματική ικανότητα σχεδιασμού, συντονισμού και υλοποίησης για την οργάνωση επιχειρήσεων, βάσει ανάλυσης κινδύνου, στα εξωτερικά σύνορα και/ή σε τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Η διαδικασία σχεδιασμού βάσει πληροφοριών θα πρέπει να συντονίζεται και να συγχρονίζεται μεταξύ του Οργανισμού και των κρατών μελών, με τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματική χρήση των πόρων.
21. Ο Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω την έννοια των κοινών επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας επαρκή ευελιξία και ικανότητα εφαρμογής διαφορετικών μοντέλων, ανάλογα με το συγκεκριμένο επιχειρησιακό σενάριο.
22. Η έννοια των σημείων επαφής θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω, με επίκεντρο την εξασφάλιση αποτελεσματικής επιχειρησιακής αντίδρασης, ιδίως στα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης στα εξωτερικά σύνορα και στα σημεία διέλευσης των συνόρων, συμπεριλαμβανομένου ενός στοιχείου ανάπτυξης ικανοτήτων.
23. Τα **τεχνικά πρότυπα** που έχει αναπτύξει ο Οργανισμός για τον εξοπλισμό και την ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσης συστημάτων και δικτύων, θα πρέπει να εφαρμόζονται από ολόκληρη την κοινότητα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής με ενιαίο τρόπο. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα πρέπει να εργαστεί από κοινού για μια **διαδικασία τυποποίησης** που θα διασφαλίσει τη διαλειτουργικότητα και τη συμβατότητα του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού με τα σχετικά συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών, καθώς και με το EUROSUR.

Συνιστώσα 5: «*Διυπηρεσιακή συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι σε κάθε κράτος μέλος υπεύθυνες για τον έλεγχο των συνόρων ή για άλλα καθήκοντα που εκτελούνται στα σύνορα, καθώς και μεταξύ των αρχών που είναι σε κάθε κράτος μέλος υπεύθυνες για την επιστροφή, συμπεριλαμβανομένης της τακτικής ανταλλαγής πληροφοριών μέσω υφιστάμενων μέσων ανταλλαγής πληροφοριών, και, ενδεχομένως συνεργασία με εθνικούς φορείς υπεύθυνους για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων*[14]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα πρέπει να βασίζεται στη συνεργασία. Η διυπηρεσιακή συνεργασία θα πρέπει να είναι εδραιωμένη σε εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται η ολοκληρωμένη, διατομεακή, συντονισμένη και οικονομικά αποδοτική εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων, μεταξύ άλλων, μεταξύ των εθνικών φορέων που είναι αρμόδιοι για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ο καταμερισμός των εργασιών, οι δομές συνεργασίας, η κοινή χρήση ικανοτήτων, οι δίαυλοι επικοινωνίας και οι συγχρονισμένες διαδικασίες εργασίας θα πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια και να είναι ενοποιημένα.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

[14] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

1. Η διυπηρεσιακή συνεργασία σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο μεταξύ των συνιστωσών της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και άλλων εθνικών αρχών που εκτελούν άλλα καθήκοντα στα σύνορα θα πρέπει να βασίζεται σε σαφή νομική βάση, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής νομοθεσίας. Αυτή η νομική βάση θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την κατανομή των εξουσιών και των ιδιαιτεροτήτων της δημόσιας διοίκησης και των θεσμικών πλαισίων των αντίστοιχων κρατών μελών και να υλοποιείται με συμφωνίες συνεργασίας και συγκεκριμένες δράσεις. Βασικοί τομείς συνεργασίας είναι η αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών, η κοινή ανάλυση κινδύνου, οι κοινές επιχειρήσεις και η κοινή χρήση των ευρωπαϊκών και εθνικών ικανοτήτων σύμφωνα με τις δεδομένες αρμοδιότητες.
2. Τα υφιστάμενα και μελλοντικά εργαλεία ανταλλαγής πληροφοριών, ιδίως το EUROSUR, θα πρέπει να αξιοποιούνται πλήρως επιχειρησιακά, σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εξασφαλιστεί αποτελεσματική συνεργασία και συντονισμός εντός και μεταξύ των εθνικών αρχών που συμμετέχουν στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και στον ίδιο τον Frontex. Η εν λόγω συνεργασία και ο συντονισμός θα πρέπει να προβλέπονται στο πλαίσιο του EUROSUR, ιδίως σε κάθε ΕΚΣ.
3. Ο τελωνειακός έλεγχος δεν αποτελεί μέρος του κεκτημένου του Σένγκεν ούτε είναι όλα τα κράτη Σένγκεν μέλη της τελωνειακής ένωσης. Ως εκ τούτου, ο τελωνειακός έλεγχος δεν αποτελεί άμεσα μέρος της έννοιας της EIBM. Ωστόσο, οι τελωνειακές και άλλες αρχές που εργάζονται στα εξωτερικά σύνορα συμμετέχουν στην υλοποίηση της EIBM μέσω της συνιστώσας της διυπηρεσιακής συνεργασίας. Η συνεργασία μεταξύ **συνοριοφυλάκων και τελωνείων** ως στρατηγικών εταίρων θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω σε όλα τα επίπεδα, ώστε να επιτευχθεί καλύτερη ολοκλήρωση του ελέγχου των προσώπων και των εμπορευμάτων, με στόχο να διασφαλιστεί η ομαλή και ασφαλής διέλευση των συνόρων. Συγκεκριμένα, αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχει ένα σαφώς καθορισμένο νομικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ συνοριοφυλάκων και τελωνειακών αρχών, το οποίο θα περιλαμβάνει σαφώς καθορισμένο καταμερισμό των εργασιών, λειτουργικές δομές συνεργασίας και διαλειτουργικό τεχνικό περιβάλλον, ώστε να εξασφαλίζεται στενή και πρακτική συνεργασία σε όλα τα επίπεδα. Οι *συστάσεις για τη συνεργασία μεταξύ τελωνειακής διοίκησης και συνοριοφυλάκων*[15], τις οποίες εκπόνησε η Επιτροπή, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη αυτής της συνεργασίας. Επιπλέον, όσον αφορά την προαναφερθείσα συνεργασία, η ομάδα σοφών για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα τελωνεία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μια επιλογή θα μπορούσε να είναι η συμμετοχή των τελωνείων με πιο ολοκληρωμένο τρόπο[16].
4. **Η επιβολή του νόμου και η στρατιωτική συνεργασία** σχετικά με τη στήριξη της διαχείρισης των συνόρων και την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω σε εθνικό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτόν, θα εξασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός και αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική

[15] Ares (2018)6193959 της 3.12.2018.

[16] Πρακτικά της 4ης συνεδρίασης (16 και 17 Δεκεμβρίου 2021) της ομάδας σοφών για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα τελωνεία, https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2022-01/Minutes%20of%20fourth%20meeting.pdf.

χρήση των πληροφοριών, των ικανοτήτων και των συστημάτων. Αυτό είναι απαραίτητο για την πρόληψη του διασυνοριακού εγκλήματος, της τρομοκρατίας και της παράνομης μετανάστευσης, καθώς και για τη διάσωση της ζωής των μεταναστών. Η συνεργασία αυτή θα πρέπει να διαθέτει σαφή νομική βάση, συμφωνίες και τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας. Οι αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει πάντα να είναι υπεύθυνες για τα καθήκοντα ελέγχου των συνόρων.

Συνιστώσα 6: «*Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης στα πεδία που καλύπτει ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, συμπεριλαμβανομένης της τακτικής ανταλλαγής πληροφοριών*[17]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα πρέπει να βασίζεται στη συνεργασία. Η διυπηρεσιακή συνεργασία της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής με άλλους ευρωπαϊκούς ενδιαφερόμενους φορείς θα πρέπει να είναι εδραιωμένη, ώστε να διασφαλίζεται η ολοκληρωμένη, διατομεακή, συντονισμένη και οικονομικά αποδοτική εφαρμογή της EIBM.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Η διυπηρεσιακή συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μέσω **συμφωνιών συνεργασίας**, ιδίως μέσω συμφωνιών συνεργασίας που συνάπτονται από τον Frontex με τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ που αναφέρονται στο άρθρο 68 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Οι βασικοί τομείς συνεργασίας σχετίζονται με την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών, την κοινή ανάλυση κινδύνου, τις κοινές επιχειρήσεις και την κοινή χρήση των ευρωπαϊκών ικανοτήτων σύμφωνα με τις δεδομένες αρμοδιότητες. Η έννοια των **επιχειρήσεων πολλαπλών σκοπών**, με βάση την ανάλυση κινδύνου, σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω, με πλήρη σεβασμό των βασικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των ενωσιακών φορέων που συμμετέχουν στις εν λόγω επιχειρήσεις.
2. Τα υφιστάμενα και μελλοντικά εργαλεία ανταλλαγής πληροφοριών, ιδίως το EUROSUR, θα πρέπει να αξιοποιούνται πλήρως επιχειρησιακά, σε επίπεδο ΕΕ. Η συλλογή πληροφοριών από τις υπηρεσίες συγχώνευσης δεδομένων EUROSUR θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω μέσω της εφαρμογής συμφωνιών συνεργασίας που συνάπτονται μεταξύ του Frontex και των αντίστοιχων θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, προκειμένου να παρέχονται στα κράτη μέλη και στον Frontex υπηρεσίες πληροφοριών προστιθέμενης αξίας σχετικά με την EIBM.
3. **Η ευρωπαϊκή συνεργασία όσον αφορά τα καθήκοντα ακτοφυλακής** θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω ώστε να ενισχυθεί η επίγνωση της κατάστασης στη θάλασσα και η ικανότητα αντίδρασης, και να υποστηριχθεί η συνεκτική και οικονομικά αποδοτική δράση σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Θα πρέπει να εφαρμοστεί ευρέως ένα πρακτικό εγχειρίδιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία όσον αφορά τα καθήκοντα

[17] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

ακτοφυλακής, με σκοπό την προώθηση της εναρμονισμένης εφαρμογής της εν λόγω συνεργασίας σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο[18].

4. Η **διαλειτουργικότητα** μεταξύ των σχετικών συστημάτων πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ (ΣΕΕ, ETIAS, SIS, VIS) θα πρέπει να υλοποιηθεί περαιτέρω και, εάν είναι αναγκαίο, να αναπτυχθεί περαιτέρω, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη χρήση των διαφόρων μέσων.
5. **Ο σχεδιασμός των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης**, συμπεριλαμβανομένων των τυποποιημένων διαδικασιών λειτουργίας, θα πρέπει να εφαρμόζεται κατά περίπτωση. Όλοι οι σχετικοί οργανισμοί (Frontex, Οργανισμός της ΕΕ για το Άσυλο, Ευρωπόλ και FRA) θα πρέπει να είναι σε διαρκή ετοιμότητα να υποστηρίξουν τα κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης σύμφωνα με τον σχεδιασμό που έχει εγκριθεί. **Τα κράτη μέλη** θα πρέπει να διαθέτουν τη νομική και επιχειρησιακή ετοιμότητα να φιλοξενήσουν ή να στηρίξουν τα ευρωπαϊκά κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης.
6. Ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ της Ευρωπόλ και του Frontex και των αρμόδιων εθνικών αρχών, στο πλαίσιο του **κύκλου πολιτικής της ΕΕ** για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, θα πρέπει να ενισχυθούν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η ενεργός συμμετοχή του Frontex και των εθνικών αρχών φύλαξης των συνόρων θα πρέπει να επικεντρώνεται κυρίως στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας που σχετίζονται άμεσα με τα εξωτερικά σύνορα και συνδέονται με καθήκοντα ελέγχου των συνόρων.
7. Ο Frontex θα πρέπει επίσης να συνεργάζεται με την Επιτροπή (συμπεριλαμβανομένης της OLAF), ιδίως για την παροχή συμβουλών σχετικά με την ανάπτυξη δράσεων διαχείρισης των συνόρων σε τρίτες χώρες και, κατά περίπτωση, με τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης σε δραστηριότητες που σχετίζονται με **τον τελωνειακό τομέα**, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης κινδύνων και της καταπολέμησης της απάτης, όταν οι δραστηριότητες αυτές αλληλοσυμπληρώνονται.

Συνιστώσα 7: «*Συνεργασία με τρίτες χώρες σε πεδία που καλύπτει ο κανονισμός για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, με ιδιαίτερη έμφαση στις γειτονικές χώρες και σε όσες τρίτες χώρες έχουν χαρακτηριστεί μέσω ανάλυσης κινδύνου ως χώρες προέλευσης και/ή διέλευσης της παράνομης μετανάστευσης*[19]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Τα κράτη μέλη και ο Οργανισμός συνεργάζονται με τρίτες χώρες για τους σκοπούς της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων και της μεταναστευτικής πολιτικής. Η πρακτική συνεργασία στον τομέα της EIBM με τρίτες χώρες σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο θα πρέπει να συνάδει με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με το δίκαιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της αρχής της μη επαναπροώθησης, για την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, την ενίσχυση των αποτελεσματικών επιστροφών, την πρόληψη του διασυνοριακού εγκλήματος και τη διευκόλυνση των νόμιμων μετακινήσεων.

[18] Σύσταση της Επιτροπής για την κατάρτιση «πρακτικού εγχειριδίου» σχετικά με την ευρωπαϊκή συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής [C(2021) 5310 final].

[19] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Η συνεργασία με τρίτες χώρες για την προώθηση της EIBM εξυπηρετεί ιδίως τον σκοπό της οικοδόμησης των επιχειρησιακών ικανοτήτων τρίτων χωρών και των ικανοτήτων συνεργασίας τους στους τομείς του ελέγχου των συνόρων, της ανάλυσης κινδύνου, και της επιστροφής και επανεισδοχής. Στο πλαίσιο αυτό, η προώθηση των ευρωπαϊκών αξιών και προτύπων σε τρίτες χώρες είναι καίριας σημασίας. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες, στις γειτονικές χώρες της ΕΕ και στις χώρες καταγωγής και διέλευσης για παράτυπη μετανάστευση.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Η συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της EIBM θα πρέπει να βασίζεται σε **συμφωνίες** που συνάδουν με τη νομοθεσία της Ένωσης, μεταξύ άλλων σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι συμφωνίες αυτές (συμπεριλαμβανομένων συμφωνιών περί καθεστώτος και συμφωνιών συνεργασίας) θα πρέπει να προσδιορίζουν τους αρμόδιους οργανισμούς, τις δομές συνεργασίας και το πεδίο εφαρμογής της συνεργασίας, και να θεσπίζουν κανόνες για την κατανομή των αρμοδιοτήτων.
2. Η επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών ενθαρρύνεται όταν η συνεργασία αυτή είναι συμβατή με τα καθήκοντα του Frontex. Τα κράτη μέλη πρέπει να απέχουν από οποιαδήποτε δραστηριότητα που θα μπορούσε να βλάψει τη λειτουργία του Οργανισμού ή την επίτευξη των στόχων του.
3. Η ανταλλαγή πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά το EUROSUR, μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών θα πρέπει να παρέχεται στο πλαίσιο διμερών ή πολυμερών συμφωνιών. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις πρότυπες διατάξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο του EUROSUR, σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή[20].
4. Ο Frontex θα πρέπει να καταρτίσει επισκόπηση σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την υφιστάμενη επιχειρησιακή συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων και της επιστροφής. Η επισκόπηση αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε πληροφορίες που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και άλλους ευρωπαϊκούς οργανισμούς.
5. Κατά τη διαμόρφωση ειδικών εικόνων κατάστασης με τρίτους στο EUROSUR, τα κράτη μέλη και ο Frontex θα πρέπει να συμμορφώνονται και να προωθούν τα τεχνικά και επιχειρησιακά πρότυπα για την ανταλλαγή πληροφοριών που έχει αναπτύξει ο Frontex.
6. Οι επιχειρησιακές δραστηριότητες σε τρίτες χώρες που συντονίζονται από τον Frontex θα πρέπει να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται σύμφωνα με τις **συμφωνίες περί καθεστώτος** μεταξύ της ΕΕ και της οικείας τρίτης χώρας και/ή σύμφωνα με τις **συμφωνίες συνεργασίας** που έχουν συναφθεί από τον Frontex και τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών (εάν υπάρχουν). Τόσο οι συμφωνίες περί καθεστώτος όσο και οι συμφωνίες συνεργασίας θα πρέπει να βασίζονται στα αντίστοιχα υποδείγματα που έχει εγκρίνει η Επιτροπή[21].

[20] C(2022) 300 final.
[21] COM(2021) 829 final και COM(2021) 830 final.

7. Η συνεργασία με τρίτες χώρες πρέπει να συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των προτύπων που αποτελούν μέρος της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ, ακόμη και όταν η συνεργασία με τρίτες χώρες λαμβάνει χώρα στο έδαφος των εν λόγω χωρών. Οι ανταλλαγές δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τρίτες χώρες πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.
8. Θα πρέπει να ενισχυθεί η **πολυμερής και περιφερειακή συνεργασία** με τρίτες χώρες. Τα εθνικά κέντρα συντονισμού των κρατών μελών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως σημεία επαφής για την ανταλλαγή πληροφοριών με γειτονικές χώρες και άλλες σχετικές χώρες.
9. Όταν τα **δίκτυα αξιωματικών συνδέσμων** έχουν αναγνωρίσιμες δυνατότητες να συμβάλουν σε διάφορα καθήκοντα που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να συντονίζονται αποτελεσματικά και να λαμβάνουν επαρκή στήριξη προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι επιχειρησιακές ικανότητες και η αποτελεσματικότητά τους. Οι δίαυλοι και οι μορφές συνεργασίας και υποβολής εκθέσεων θα πρέπει να είναι σαφείς σε όλα τα επίπεδα. Θα πρέπει να υπάρχει σταθερή και ευέλικτη ικανότητα τοποθέτησης αξιωματικών συνδέσμων με σχετικές δεξιότητες ή ομάδων εμπειρογνωμόνων σε διάφορους τόπους, εάν υπάρχουν επιχειρησιακές ανάγκες. Ο Frontex θα πρέπει να διαθέτει πλήρη εικόνα της κατάστασης των διαφόρων τύπων Ευρωπαίων αξιωματικών-συνδέσμων (αξιωματικοί-σύνδεσμοι Frontex, Ευρωπαίοι αξιωματικοί-σύνδεσμοι μετανάστευσης, Ευρωπαίοι αξιωματικοί-σύνδεσμοι επιστροφής, αξιωματικοί-σύνδεσμοι άλλων υπηρεσιών) και εθνικών αξιωματικών-συνδέσμων μετανάστευσης με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη και άλλους σχετικούς ευρωπαϊκούς φορείς. Οι πληροφορίες που συλλέγονται θα πρέπει να εμπλουτίζουν την ανάλυση κινδύνου και την επίγνωση της κατάστασης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της εικόνας της κατάστασης σε προσυνοριακές περιοχές. Οι αξιωματικοί-σύνδεσμοι του Frontex θα πρέπει επίσης να ανταλλάσσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες με την αντιπροσωπεία της ΕΕ στη χώρα αποστολής τους, στο πλαίσιο του συνολικού συντονισμού της πολιτικής της ΕΕ στην εν λόγω χώρα.
10. Οι επισκέψεις εργασίας σε τρίτες χώρες για την **ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων**, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης χρηματοδότησης, της παροχής τεχνικών συμβουλών, της κατάρτισης ή της υποστήριξης με τεχνικό εξοπλισμό, θα πρέπει να συντονίζονται και να παρακολουθούνται ικανοποιητικά από την ΕΕ. Ο Frontex θα πρέπει να συνεχίσει την υλοποίηση **χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων** στις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και σε άλλες τρίτες χώρες προτεραιότητας, ιδίως με σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων τρίτων χωρών στους τομείς του ελέγχου των συνόρων, της ανάλυσης κινδύνου, και της επιστροφής και επανεισδοχής. Ο Frontex θα πρέπει επίσης να συνεργάζεται στενά με άλλους εκτελεστικούς εταίρους της Επιτροπής για την παροχή συμβουλών καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης δράσεων διαχείρισης των συνόρων στις γειτονικές χώρες και σε άλλες τρίτες χώρες προτεραιότητας. Τα έργα που τελούν υπό την καθοδήγηση των κρατών μελών θα πρέπει να υλοποιούνται σε στενή συνεργασία με τον Frontex· θα πρέπει επίσης να αξιοποιείται πλήρως η εμπειρογνωσία του Οργανισμού σε

όλες τις φάσεις των έργων. Ο Οργανισμός θα πρέπει επίσης να καταρτίσει ολοκληρωμένη επισκόπηση των υπό εξέλιξη και προγραμματισμένων έργων ανάπτυξης ικανοτήτων και επισκέψεων εργασίας σε τρίτες χώρες που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων.

11. Θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ των μη στρατιωτικών **αποστολών της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας** που έχουν συνιστώσα διαχείρισης των συνόρων, και του Frontex, προκειμένου να διασφαλιστεί η επίγνωση της κατάστασης και να υποστηριχθεί η ανάλυση κινδύνου και η προώθηση των προτύπων της EIBM.

Συνιστώσα 8: «*Τεχνικά και επιχειρησιακά μέτρα εντός του Χώρου Σένγκεν τα οποία σχετίζονται με τον έλεγχο των συνόρων και έχουν σχεδιαστεί για την καλύτερη αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης και την καλύτερη καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος*[22]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Η επιχειρησιακή συνέχεια και η διαλειτουργικότητα μεταξύ του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων και των τεχνικών και επιχειρησιακών μέτρων εντός του χώρου Σένγκεν θα πρέπει να εδραιωθούν με τρόπο που να εγγυάται την αποτελεσματική αντιμετώπιση των παράνομων δευτερογενών μετακινήσεων, της παράτυπης μετανάστευσης και του διασυνοριακού εγκλήματος που σχετίζεται με τα εξωτερικά σύνορα.

Τίθεται σε εφαρμογή εθνική ικανότητα (ετοιμότητα) για την εντατικοποίηση των αστυνομικών ελέγχων στο πλαίσιο της παράτυπης μετανάστευσης εντός της επικράτειας, μεταξύ άλλων σε παραμεθόριες περιοχές της ενδοχώρας, με την υποστήριξη άλλων εναλλακτικών μέτρων που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη, ώστε να περιοριστεί η ανάγκη επαναφοράς των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να υπάρχει **πλήρης εικόνα της κατάστασης** και ανάλυση κινδύνου σχετικά με τις παράτυπες **αφίξεις και τις δευτερογενείς μετακινήσεις** υπηκόων τρίτων χωρών εντός της ΕΕ, ως βάση για τη λήψη στοχευμένων και αναλογικών μέτρων. Ο Frontex θα πρέπει να καταρτίσει μια ευρωπαϊκή εικόνα της κατάστασης με την πλήρη υποστήριξη των κρατών μελών και σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ. Το EUROSUR θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως η κύρια πλατφόρμα για τη λειτουργία αυτή, από κοινού με άλλα αποτελεσματικά και ενοποιημένα συστήματα συλλογής δεδομένων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι εθνικές αρχές αναφέρουν στο ΕΚΣ τα συμβάντα που σχετίζονται με παράνομες δευτερογενείς μετακινήσεις.
2. Θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω η ενισχυμένη συνεργασία και ο συντονισμός, συμπεριλαμβανομένης της κοινής ανάλυσης κινδύνου, των επιχειρησιακών πρακτικών και της απρόσκοπτης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ συνοριοφυλάκων και άλλων αρχών που εργάζονται στα εξωτερικά σύνορα. Σε αυτές τις αρχές περιλαμβάνονται τα ΕΚΣ, οι αρχές που εργάζονται εντός του χώρου Σένγκεν και τα **κέντρα αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας** (PCCC) και άλλα σχετικά κέντρα. Θα πρέπει να

[22] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο η) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά διάφορα συστήματα πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ, για όλες τις αρμόδιες αρχές.

3. Θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω και να παγιωθεί η επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κοινών επιχειρήσεων που συντονίζονται από τον Frontex και των σχετικών PCCC.
4. Θα πρέπει να υπάρχει επαρκής ικανότητα σε εθνικό επίπεδο για την εντατικοποίηση των αστυνομικών ελέγχων που σχετίζονται με την παράνομη μετανάστευση σε ολόκληρη την επικράτεια και για τη διενέργεια αστυνομικών ελέγχων και ελέγχου της μετανάστευσης στις κύριες οδούς μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων παραμεθόριων περιοχών, βάσει ανάλυσης κινδύνου.

Συνιστώσα 9: «*Επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών για τους οποίους κράτος μέλος έχει εκδώσει απόφαση επιστροφής*[23]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών για τους οποίους κράτος μέλος έχει εκδώσει απόφαση επιστροφής θα πρέπει να επιστρέφονται αποτελεσματικά, με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Θα πρέπει να υπάρχει ικανότητα (διοικητική, τεχνική και επιχειρησιακή) για αποτελεσματική και ενιαία εφαρμογή των διαδικασιών επιστροφής, συμπεριλαμβανομένων των οικειοθελών επιστροφών, σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, ως αναπόσπαστο μέρος της αλυσίδας διαχείρισης της μετανάστευσης και της λειτουργίας της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων.

Η αποτελεσματική εφαρμογή της επιστροφής υπηκόων τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι όσοι δεν έχουν το δικαίωμα να παραμείνουν στην ΕΕ εγκαταλείπουν πράγματι την ΕΕ. Η EIBM θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι η διαδικασία επιστροφής διεξάγεται με ανθρώπινο, αξιοπρεπή και βιώσιμο τρόπο, σε πλήρη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα των επιστρεφόντων και σύμφωνα με το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο, από κατάλληλα εκπαιδευμένους ειδήμονες.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Η ικανότητα και ο ρόλος του Frontex να στηρίζει τα κράτη μέλη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας επιστροφής θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω, με την πλήρη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων ενωσιακών και εθνικών μέσων.
2. Η ικανότητα των κρατών μελών να προβαίνουν μονομερώς ή από κοινού στην επιστροφή των παράνομα διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών θα πρέπει να ενισχυθεί με την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και συντονισμένου εθνικού συστήματος επιστροφής, το οποίο θα βασίζεται στο μοντέλο του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων επιστροφής που έχει αναπτύξει ο Οργανισμός και είναι συμβατό με την ευρωπαϊκή πολιτική επιστροφής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν πλήρως την ικανότητά τους να συμβάλλουν στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις επιστροφής που συντονίζονται ή οργανώνονται από τον Frontex.
3. Η εφαρμογή ολοκληρωμένης διαχείρισης των επιστροφών (IRMA) θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω, με σκοπό τη βελτίωση της επίγνωσης της κατάστασης όσον αφορά την επιστροφή, τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τις επιχειρήσεις επιστροφής και την επανεισδοχή. Με τον τρόπο αυτόν, θα διευκολυνθεί ο σχεδιασμός, η ανταλλαγή σχετικών

[23] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο θ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

επιχειρησιακών πληροφοριών, η οργάνωση και η υλοποίηση δραστηριοτήτων επιστροφής, επανεισδοχής και επανένταξης από τα κράτη μέλη. Επίσης, ο Frontex θα μπορέσει να αναλάβει πλήρως δυναμικό ρόλο στον σχεδιασμό και στην οργάνωση επιχειρήσεων επιστροφής, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συνδρομής πριν από την επιστροφή και της επανένταξης.

4. Ο Frontex θα πρέπει να καταρτίσει ολοκληρωμένη εικόνα της κατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων και των αναγκών των κρατών μελών όσον αφορά την επιστροφή, με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται από τα κράτη μέλη, τα διάφορα είδη αξιωματικών-συνδέσμων μετανάστευσης (Ευρωπαίων και εθνικών) και τις τρίτες χώρες.
5. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, ιδίως ο Frontex, θα πρέπει να εφαρμόσει *τη στρατηγική της ΕΕ του 2021 για την οικειοθελή επιστροφή και την επανένταξη*[24].

Συνιστώσα 10: *«Χρήση προηγμένης τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλης κλίμακας συστημάτων πληροφοριών»*[25].

Προτεραιότητες πολιτικής

Η ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, ιδίως οι συνοριακοί έλεγχοι και η επιτήρηση των συνόρων, θα πρέπει να υποστηρίζεται από **προηγμένα, φορητά και διαλειτουργικά ευρωπαϊκά τεχνικά συστήματα και λύσεις**, που θα εφαρμόζονται σε μεγάλης κλίμακας συστήματα ΤΠ της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται αποτελεσματικότερος και πιο αξιόπιστος έλεγχος των συνόρων. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα πρέπει να έχει την ικανότητα να **αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις τεχνολογίες αιχμής**, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών για την προστασία των δεδομένων.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

1. **Η ποιότητα των πληροφοριών** που χρησιμοποιούνται για τους συνοριακούς ελέγχους στα υφιστάμενα συστήματα θα πρέπει να ενισχυθεί με τη λήψη πρακτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ακρίβειας των δεδομένων, με την αξιοποίηση της δυνατότητας περιοδικής αξιολόγησής τους, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή προηγμένης τεχνολογίας.
2. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η **διαλειτουργικότητα των υφιστάμενων και των νέων συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας (ΣΕΕ, VIS, ETIAS, ανανεωμένο SIS)**, ιδίως η πλήρης και ολοκληρωμένη εφαρμογή των συστημάτων που ανανεώθηκαν πρόσφατα.
3. Η ανάπτυξη, η συντήρηση και η λειτουργία των κεντρικών συνιστωσών των συστημάτων πληροφοριών μεγάλης κλίμακας είναι **ο κύριος στόχος του eu-LISA**, του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

[24] COM(2021) 120 final της 27.4.2021.

[25] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

4. Θα πρέπει να μεγιστοποιηθούν οι δυνατότητες των **νέων έξυπνων τεχνικών λύσεων** (π.χ. αυτοματοποιημένοι συνοριακοί έλεγχοι/πύλες ABC) και η διαλειτουργικότητα των διαφόρων συστημάτων πληροφοριών που σχετίζονται με τα σύνορα και την ασφάλεια, ώστε να βελτιωθεί η ασφάλεια των πολιτών, να διευκολυνθούν οι συνοριακοί έλεγχοι και η διέλευση των εξωτερικών συνόρων και να καταπολεμηθεί το διασυνοριακό έγκλημα και η τρομοκρατία.
5. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες της **σύγχρονης τεχνολογίας** με σκοπό την ενίσχυση των ευρωπαϊκών ικανοτήτων επιτήρησης και αντίδρασης στα εξωτερικά σύνορα. Θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω η χρήση των ευρωπαϊκών ικανοτήτων επιτήρησης (π.χ. δορυφορικές υπηρεσίες), ώστε να διαμορφωθεί μια πλήρης εικόνα της κατάστασης.
6. Θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω η **ικανότητα επιτήρησης** με ολοκληρωμένα, διαλειτουργικά και προσαρμόσιμα τεχνικά συστήματα επιτήρησης (σταθερά και φορητά) που χρησιμοποιούνται στα θαλάσσια και χερσαία σύνορα. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τεχνικές λύσεις και διαδικασίες εργασίας που χρησιμοποιούνται σε διάφορα επιχειρησιακά κέντρα (ΕΚΣ, κέντρα συντονισμού διάσωσης και τοπικά κέντρα συντονισμού) και κινητές μονάδες.
7. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, για να συμβάλει σε μια **ευρωπαϊκή αυτονομία κρίσιμων τεχνολογιών**[26], πρέπει να διασφαλίζει ότι ο σχεδιασμός της ανάπτυξης των ικανοτήτων της λαμβάνει υπόψη τον στόχο της μείωσης της εξάρτησής της από τρίτες χώρες για κρίσιμες τεχνολογίες.
8. Η χρήση προηγμένης τεχνολογίας πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του πλαισίου της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.

Συνιστώσα 11: «*Μηχανισμός ελέγχου ποιότητας, ειδικότερα ο μηχανισμός αξιολόγησης Σένγκεν, η αξιολόγηση τρωτότητας και ενδεχομένως εθνικοί μηχανισμοί, με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων*[27]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή ένα ολοκληρωμένο **ευρωπαϊκό σύστημα ποιοτικού ελέγχου**, ώστε να διασφαλίζεται συνεχής ενημέρωση όσον αφορά την εφαρμογή και την ποιότητα της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο. Τα αποτελέσματα του ποιοτικού ελέγχου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη ευρωπαϊκών και εθνικών συστημάτων και λειτουργιών ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

- Θα πρέπει να τεθεί πλήρως σε λειτουργία ένας ευρωπαϊκός μηχανισμός ποιοτικού ελέγχου, αποτελούμενος από τον **μηχανισμό αξιολόγησης Σένγκεν** και τις **αξιολογήσεις τρωτότητας που διενεργεί ο Frontex**.

[26] Δήλωση των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 25-26 Φεβρουαρίου 2021.
[27] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ια) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

- Με βάση την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών, θα πρέπει να μεγιστοποιηθούν οι **συνέργειες μεταξύ της αξιολόγησης τρωτότητας και του μηχανισμού αξιολόγησης Σένγκεν**, με σκοπό τη διαμόρφωση βελτιωμένης εικόνας της λειτουργίας του χώρου Σένγκεν. Με τον τρόπο αυτόν θα αποφευχθεί, στο μέτρο του δυνατού, η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών από την πλευρά των κρατών μελών και θα διασφαλιστεί ο καλύτερος συντονισμός της χρήσης των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για τη στήριξη της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων.
- Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματα του μηχανισμού ποιοτικού ελέγχου κατά την ανάπτυξη του εθνικού συστήματος διαχείρισης των συνόρων και κατά την ιεράρχηση της χρήσης των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ [π.χ. εθνικά προγράμματα και θεματικά μέσα στο πλαίσιο του Μέσου Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ) του Ταμείου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων], ιδίως κατά την αξιολόγηση άλλων προτάσεων χρηματοδότησης από την Επιτροπή.
- **Τα κράτη μέλη** θα πρέπει να θεσπίσουν **εθνικό μηχανισμό ποιοτικού ελέγχου** (εθνική «αξιολόγηση Σένγκεν»), ο οποίος θα καλύπτει όλα τα μέρη και τις λειτουργίες του εθνικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων και θα περιλαμβάνει όλες τις αρχές που συμμετέχουν σε αυτήν.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στις επισκέψεις αξιολόγησης Σένγκεν που συντονίζονται από την Επιτροπή και να παρέχουν έγκαιρες και ποιοτικές συνεισφορές στις αξιολογήσεις τρωτότητας υπό την καθοδήγηση του Frontex.

Συνιστώσα 12: *«Μηχανισμοί αλληλεγγύης, ιδίως ενωσιακά χρηματοδοτικά μέσα*[28]*».*

Προτεραιότητες πολιτικής

Η αποτελεσματική εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων θα πρέπει να υποστηρίζεται από **ειδικά ταμεία της ΕΕ**, ιδίως από το ΜΔΣΘ και το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ). **Τα κονδύλια της ΕΕ** θα πρέπει να στηρίζουν τις ευρωπαϊκές δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, οι οποίες εμπίπτουν **στη δικαιοδοσία της ΕΕ και ορίζονται από το δίκαιο της ΕΕ**, με σκοπό την επίτευξη της μέγιστης ενωσιακής προστιθέμενης αξίας. **Οι συνιστώσες της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων που ρυθμίζονται από το εθνικό δίκαιο** θα πρέπει, καταρχήν, να καλύπτονται από **εθνικούς πόρους**.

Οι δραστηριότητες του Frontex υποστηρίζονται από τον ειδικό προϋπολογισμό του Οργανισμού που προέρχεται από τον συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο Οργανισμός μπορεί επίσης να λάβει χρηματοδότηση από την ΕΕ για έργα παροχής τεχνικής βοήθειας σε τρίτες χώρες, σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών μέσων που στηρίζουν την εφαρμογή της εξωτερικής μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

[28] Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

- Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ (π.χ. εθνικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΜΔΣΘ) θα πρέπει να εναρμονίζεται με τις εθνικές στρατηγικές ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων, τα σχέδια δράσης και τον σχεδιασμό ικανοτήτων. Θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς και πολύ αναλυτικές εθνικές προτεραιότητες (π.χ. EUROSUR, ανάπτυξη ικανοτήτων), με βάση τις προτεραιότητες της ΕΕ.
- Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα του μηχανισμού αξιολόγησης Σένγκεν και της αξιολόγησης τρωτότητας για να δοθεί προτεραιότητα στη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο.
- Η στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και του Frontex θα πρέπει να εξασφαλίζει συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων του Frontex και των δράσεων που χρηματοδοτούνται από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, ώστε να αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση.
- Η ειδική χρηματοδότηση της ΕΕ στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (Σύνορα) και των ειδικών δράσεων του ΜΔΣΘ θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην απόκτηση του απαιτούμενου εξοπλισμού με σκοπό αυτός να τεθεί στη διάθεση του Frontex σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 14 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή. Με τον τρόπο αυτόν, θα εδραιωθεί η ικανότητα του Οργανισμού να στηρίζει τα κράτη μέλη που χρειάζονται βοήθεια.

Συνιστώσα 13: «*Θεμελιώδη δικαιώματα*[29]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Ο πλήρης σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων βρίσκεται στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Η **Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή πρέπει να εγγυάται την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων** κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, σύμφωνα με την εντολή της, κατά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Οι δράσεις της ΕΕ και των εθνικών φορέων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα πρέπει να εκτελούνται σε πλήρη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του σχετικού διεθνούς δικαίου. Το τελευταίο περιλαμβάνει τη Σύμβαση της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων και το πρωτόκολλό της του 1967, καθώς και τη Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού. Πρέπει επίσης να τηρούνται πλήρως οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πρόσβαση σε διεθνή προστασία, ιδίως η αρχή της μη επαναπροώθησης. Στην πρότασή της για κανονισμό σχετικά με τον έλεγχο διαλογής υπηκόων τρίτων χωρών[30], η Επιτροπή πρότεινε κάθε κράτος μέλος να θεσπίσει ανεξάρτητο μηχανισμό παρακολούθησης για να διασφαλίσει ότι τηρούνται τα θεμελιώδη δικαιώματα στο πλαίσιο του ελέγχου διαλογής στα εξωτερικά σύνορα και ότι διερευνώνται δεόντως τυχόν ισχυρισμοί για παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων. Αυτός ο μηχανισμός παρακολούθησης θα ενταχθεί στο πλαίσιο της διακυβέρνησης και της παρακολούθησης της μεταναστευτικής κατάστασης

[29] Άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.
[30] COM(2020) 612 της 23.9.2020.

που προβλέπεται στην πρόταση για νέο κανονισμό για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης[31].

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

- Η στρατηγική για τα θεμελιώδη δικαιώματα και το συνοδευτικό σχέδιο δράσης που εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του Frontex θα πρέπει να τηρούνται αυστηρά σε όλες τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενεργούν σε πλήρη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματα καθ' όλη τη διάρκεια του επιχειρησιακού κύκλου όλων των δραστηριοτήτων διαχείρισης των συνόρων και επιστροφής κατά την εφαρμογή των οικείων εθνικών στρατηγικών ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν και να συντηρούν επιχειρησιακά έναν εθνικό μηχανισμό παρακολούθησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε σχέση με τη διαχείριση των συνόρων και τις επιστροφές.
- Τα θεμελιώδη δικαιώματα θα πρέπει να αποτελούν ουσιώδες μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για όλα τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε δραστηριότητες ελέγχου των συνόρων ή επιστροφής. Τα εν λόγω εκπαιδευτικά μέτρα θα πρέπει να επικεντρώνονται ειδικά στην προστασία των ευάλωτων προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων.
- Κατά τη διάρκεια των αξιολογήσεων που διενεργούνται στο πλαίσιο του αναθεωρημένου μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης Σένγκεν, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην επαλήθευση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν.

Συνιστώσα 14: «*Εκπαίδευση και κατάρτιση*[32]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Θα πρέπει να διασφαλιστεί η **διαθεσιμότητα επαρκούς αριθμού ειδικευμένου και ειδικά εκπαιδευμένου προσωπικού** σε όλους τους τομείς της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, μέσω στενής συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ακαδημιών των κρατών μελών και του Frontex.

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση θα πρέπει να βασίζονται σε **εναρμονισμένα και κοινά ποιοτικά πρότυπα κατάρτισης** για το μόνιμο σώμα, λαμβάνοντας υπόψη τις επιχειρησιακές ανάγκες, τα καθήκοντα και τις νομικές αρμοδιότητες, και με έμφαση στη σαφή κατανόηση **των αξιών που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες**. Θα πρέπει να προωθεί τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης για τα σύνορα και την επιστροφή, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των ευάλωτων προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, και στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενώ παράλληλα θα πρέπει να καλλιεργεί μια κοινή νοοτροπία που θα βασίζεται στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

[31] COM(2020) 610 της 23.9.2020.

[32] Άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

- **Τα κοινά βασικά προγράμματα σπουδών** και τα απαραίτητα εργαλεία κατάρτισης για τη διαχείριση των συνόρων και την επιστροφή, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των παιδιών και άλλων προσώπων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω και να βασίζονται σε ένα κοινό συνολικό πλαίσιο αναφοράς προσόντων που θα αναπτυχθεί για τον τομέα (τομεακό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη συνοριοφυλακή και την ακτοφυλακή). Τα προϊόντα αυτά θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον χάρτη πορείας για τις ικανότητες της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ο οποίος εγκρίνεται ετησίως από το διοικητικό συμβούλιο. Θα πρέπει επίσης να προσφέρει πρόσθετα μαθήματα κατάρτισης και σεμινάρια σχετικά με τα καθήκοντα ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων, τόσο για το μόνιμο σώμα όσο και για τους υπαλλήλους των αρμόδιων εθνικών αρχών.
- Ο Frontex θα πρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσει και να εμπλουτίζει ένα **ειδικό εργαλείο κατάρτισης για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή**, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, την Επιτροπή, τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά ερευνητικά αποτελέσματα και τις βέλτιστες πρακτικές.
- Θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω **εξειδικευμένα μέτρα κατάρτισης** σχετικά με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των μελών του μόνιμου σώματος, για τους παρατηρητές αναγκαστικής επιστροφής και τους παρατηρητές θεμελιωδών δικαιωμάτων, ώστε να αντιμετωπιστούν οι επιχειρησιακές ανάγκες. Θα πρέπει να διεξάγονται τακτικά ασκήσεις με τους εν λόγω συνοριοφύλακες και άλλα μέλη των ομάδων, σύμφωνα με το πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαίδευσης.
- Θα πρέπει να παρέχεται ισότιμο επίπεδο κατάρτισης σχετικά με τη φύλαξη των συνόρων και την επιστροφή σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο σε όλα τα μέλη του μόνιμου σώματος που αποστέλλονται για επιχειρησιακές δραστηριότητες, ανεξάρτητα από την κατηγορία τους. Με τον τρόπο αυτόν, διασφαλίζεται ότι όλοι οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής είναι επαγγελματίες και κατάλληλα εκπαιδευμένοι ανάλογα με την ειδικότητά τους.
- Ο Frontex θα πρέπει να εφαρμόσει **εσωτερικό μηχανισμό ποιοτικού ελέγχου**, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, προκειμένου να διασφαλίσει υψηλού επιπέδου κατάρτιση, εμπειρογνωσία και επαγγελματισμό του μόνιμου και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις επιχειρησιακές δραστηριότητες του Οργανισμού. Η πορεία εφαρμογής του εν λόγω μηχανισμού θα πρέπει να αναφέρεται στην ετήσια έκθεση αξιολόγησης και να επισυνάπτεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.
- Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η απόκτηση γνώσεων ή ειδικής εμπειρογνωσίας από εμπειρίες και ορθές πρακτικές στο εξωτερικό κατά τη διάρκεια αποστολών και επιχειρήσεων που σχετίζονται με την επιστροφή σε άλλο κράτος μέλος. Ειδικότερα, αυτά θα πρέπει να παρέχονται από τον Frontex μέσω προγράμματος ανταλλαγής στους συνοριοφύλακες που συμμετέχουν σε επεμβάσεις επιστροφής.

- Θα πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω **η δημιουργία κέντρου κατάρτισης στο πλαίσιο του Frontex**, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη και αξιοποιώντας τη μεγαλύτερη συνεργασία και τις συνέργειες με τα εθνικά ιδρύματα κατάρτισης των κρατών μελών. Στόχος είναι ο συντονισμός και ο εξορθολογισμός της ανάπτυξης, της παροχής και της πιστοποίησης της εκπαίδευσης και κατάρτισης της συνοριοφυλακής και ακτοφυλακής, με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα για τη διασφάλιση της ποιότητας, και η περαιτέρω διευκόλυνση της ενσωμάτωσης μιας κοινής ευρωπαϊκής νοοτροπίας στην κατάρτιση που παρέχεται.

Συνιστώσα 15: «*Έρευνα και καινοτομία*[33]».

Προτεραιότητες πολιτικής

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα πρέπει να υποστηρίζεται από προηγμένη τεχνολογία και μακρόπνοη έρευνα στις σχετικές επιστήμες που υποστηρίζουν το επάγγελμα του συνοριοφύλακα. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να εξασφαλιστούν έγκαιρες και καλά συντονισμένες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές

- Οι επιχειρήσεις συνοριακού ελέγχου θα πρέπει να χρησιμοποιούν **την έρευνα και την καινοτομία** για να καταστούν πιο διαλειτουργικές και οικονομικά αποδοτικές. Θα πρέπει να προωθούνται καινοτόμες λύσεις μέσω της διασυνοριακής συνεργασίας για τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας. Θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω η συνεργασία μεταξύ των μονάδων έρευνας και καινοτομίας του Frontex και των συνοριακών αρχών των κρατών μελών σε τομείς προτεραιότητας. Οι αρχές ελέγχου των συνόρων θα πρέπει επίσης να είναι εξοικειωμένες με τις **τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις** που προβλέπουν τις τάσεις, τις προκλήσεις και τις απειλές, δεδομένου ότι επίσης τα δίκτυα παράνομης διακίνησης και οι τρομοκράτες χρησιμοποιούν προηγμένη τεχνολογία.
- Ο Frontex θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην **παρακολούθηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας** που διεξάγονται από τα κράτη μέλη, την ΕΕ και τη βιομηχανία στους τομείς που καλύπτονται από την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, καθώς και από άλλους σχετικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων τρίτων χωρών και άλλων οργανισμών.
- Ο Frontex θα πρέπει να επικουρεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή κατά την εκπόνηση και την υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων-πλαισίων της Ένωσης όσον αφορά τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων.
- Η χρήση έρευνας και καινοτομίας πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων.

6. *Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ*

Κύριος στόχος του κύκλου πολιτικής της EIBM είναι να διασφαλιστεί ότι, κατά την επόμενη πενταετία, οι πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ μετουσιώνονται κατάλληλα σε

[33] Άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

επιχειρησιακούς στόχους και δραστηριότητες για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Ενώ ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός είναι απαραίτητος, το ιδιαίτερα δυναμικό πολιτικό και ευαίσθητο επιχειρησιακό περιβάλλον της EIBM απαιτεί διαρκή παρακολούθηση των εξελίξεων και ευέλικτη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες ανάγκες. Ως εκ τούτου, η πολυετής στρατηγική πολιτική για την EIBM θα πρέπει επίσης να θεσπίσει κατάλληλο μηχανισμό για τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού πλαισίου διακυβέρνησης που θα συνοδεύει την επιτυχή υλοποίηση του κύκλου.

Ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να ενσωματωθεί στον κύκλο Σένγκεν, ο οποίος δρομολογήθηκε με την ετήσια έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν. Η έκθεση για την κατάσταση του Σένγκεν εγκρίνεται μαζί με το παρόν έγγραφο πολιτικής. Ο κύκλος Σένγκεν θα επιτρέψει την παρακολούθηση της εφαρμογής του κύκλου EIBM σε διάφορες συνθέσεις:

- Η ετήσια συνεδρίαση του **φόρουμ Σένγκεν** θα επιτρέψει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και στην Επιτροπή να επανεξετάσουν την εφαρμογή της EIBM και να παράσχουν συμπληρωματική πολιτική καθοδήγηση για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.
- Τα **Συμβούλια Σένγκεν**, που διοργανώνονται σε τριμηνιαία βάση, θα πρέπει να επανεξετάζουν και να εκδίδουν συμπεράσματα σχετικά με τη διακυβέρνηση Σένγκεν, αλλά και να παρέχουν την πολιτική ώθηση στα βασικά στρατηγικά ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή της EIBM. Παρέχουν την ευκαιρία να συζητηθούν σε πολιτικό επίπεδο θέματα που σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, συμπεριλαμβανομένου του Frontex, και, κατά περίπτωση, να εκδοθούν στρατηγικές συστάσεις και να παρακολουθείται η εφαρμογή τους.
- Πρόσθετη στρατηγική καθοδήγηση θα παρέχεται επίσης στο πλαίσιο συνεδρίασης υψηλού επιπέδου του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού.

Οι ετήσιες συνεδριάσεις της **διακοινοβουλευτικής συνεργασίας** που ορίζονται στο άρθρο 112 του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα μπορούσαν να παράσχουν την ευκαιρία να διασφαλιστεί η αποτελεσματική άσκηση των ελεγκτικών καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί του Οργανισμού και των εθνικών κοινοβουλίων επί των αντίστοιχων εθνικών αρχών τους κατά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Οι συνεδριάσεις θα μπορούσαν να συντονιστούν με την προετοιμασία της ετήσιας συνεδρίασης του **φόρουμ Σένγκεν**.

7. ***ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ***

Η Επιτροπή έχει εκπονήσει το παρόν έγγραφο πολιτικής με σκοπό την επίτευξη κοινής αντίληψης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα πρέπει να εφαρμόσει την EIBM κατά την επόμενη πενταετία.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να συζητήσουν σχετικά με το παρόν έγγραφο πολιτικής, το οποίο καθορίζει μια **πολυετή στρατηγική πολιτική** για την EIBM, και να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τις αντίστοιχες απόψεις τους.

Ταυτόχρονα, δεδομένης της σημασίας της θέσπισης κατάλληλων **μηχανισμών για τη διασφάλιση αποτελεσματικού πλαισίου διακυβέρνησης** που θα συνοδεύει την υλοποίηση του κύκλου, η Επιτροπή ζητεί τις απόψεις και των δύο θεσμικών οργάνων σχετικά με τις ιδέες της για μια στοχευμένη κατεύθυνση που θα παρέχεται σε πιο τακτική βάση, προκειμένου να συμπληρωθούν οι πενταετείς **προτεραιότητες πολιτικής** και οι **στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές**.

Με βάση την πολιτική συμβολή και των δύο θεσμικών οργάνων σχετικά με τις προαναφερθείσες πτυχές, η Επιτροπή θα εκδώσει ανακοίνωση στην οποία θα καθορίζει την πολυετή στρατηγική πολιτική για την EIBM και τη διακυβέρνησή της.

Το χρονοδιάγραμμα του κύκλου EIBM	
Δράσεις για την υλοποίηση του κύκλου πολυετούς στρατηγικής πολιτικής	***Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα***
Η **Επιτροπή** υποβάλλει έγγραφο πολιτικής στο οποίο καθορίζεται η πολυετής στρατηγική πολιτική για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	2ο τρίμηνο του 2022
Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** και **το Συμβούλιο** συζητούν το έγγραφο πολιτικής που καθορίζει την πολυετή στρατηγική πολιτική για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	3ο τρίμηνο του 2022
Η **Επιτροπή** εκδίδει ανακοίνωση στην οποία θεσπίζεται η πολυετής στρατηγική πολιτική για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	4ο τρίμηνο του 2022
Ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής** εγκρίνει την τεχνική και επιχειρησιακή στρατηγική για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	2ο τρίμηνο του 2023 (6 μήνες μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής)
Τα **κράτη μέλη** εναρμονίζουν τις εθνικές στρατηγικές τους για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	4ο τρίμηνο του 2023 (12 μήνες μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής)
Η **Επιτροπή** αξιολογεί την πολυετή στρατηγική πολιτική για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	4ο τρίμηνο του 2026 (48 μήνες μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής)
Η **Επιτροπή** υποβάλλει δεύτερο έγγραφο πολιτικής στο οποίο αναπτύσσεται η επόμενη πολυετής στρατηγική πολιτική για την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων	Τέλος του 2027